ށ. ބޮޑުފިނޮޅު އަދި ފަރީނޮޅު ކަނޑުއޮޅި ސަރަހައްދު ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާއި ބެހޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން

ENDhERI

Water Solutions

gef

UN environment programme

ވެލާނާގެ، 5 ވަނަ ފަންގިފިލާ، 20096، އަމީރު އަހުމަދު މަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ތައްޔާރުކޮށްފައި ވަނީ އިންޓަރނޭޝަނަލް ސެންޓަރ ފޮރ އެންވަޔަރަންމަންޓަލް މެނޭޖްމަންޓް (އައިސެމް)
މަޝްވަރާގެ ދަށުން ވޯޓަރ ސޮލިއުޝަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ހަވާލުކޮށްގެން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް
އެންވަޔަރަންމަންޓަށް.

ފްރަންޓް އަދި ކަވަރ ފޮޓޯ: އަލީ ނިޒާރު

ފިހުރިސްތު

ސާރާ ހުލާސާ

ބ. ބޮޑުފިނޮޅު އަދި ވަޑިނޮޅު ކަނޑުއޮޅި ސަރަހައްދަކީ ބ. އަތޮޅުގެ އުތުރު-ހުޅަނގު ފަރާތުގައި އޮންނަ ސަރަހައްދެކެވެ. ބޮޑުފިނޮޅަކީ 2.028384، 73.373370 ގައި އޮންނަ ކުދި ރަށެކެވެ. އަދި ވަޑިނޮޅު ކަނޑުއޮޅި ބޮޑުފިނޮޅާއި ވަޑިނޮޅާއި ދެމެދު އޮންނަ ކަނޑު އޮޅިއެކެވެ. މި ސަރަހައްދުގެ ޖުމްލަ ބޮޑުމިނަކީ 706.02 ހެކްޓަރެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގެ ގޮތުގައި 704.66 ހެކްޓަރު އަދި އެއްގަމުގެ ސަރަހައްދުގެ ގޮތުގައި 1.36 ހެކްޓަރު ހިމެނެއެވެ.

ވަޑިނޮޅު ކަނޑުއޮޅި ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކަށް ގިނަ ގުދުރަތީ ގޮތުން މުއްސަނދި ސަރަހައްދެކެވެ. އެހެންކަމުން މިއީ ޑައިވަރުންގެ މެދުގައި މަޝްހޫރު ކަނޑުއޮޅިއެކެވެ. މިސަރަހައްދަކީ ފާނަ އަދި މާހުލުވިހަ ވަރަށް ބިސްއަޅާ ސަރަހައްދެކެވެ. މީގެ އިތުރުން މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ކަނޑުގެ ދިރުންތަކުގެ ވަރަށް މުހިއްމު ސަރަހައްދެކެވެ. އެގޮތުން އެންމެގެ (Mobula alfredi) ފާނަ ކަހަނބު އަދި ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައި ނެތިދިއުމުގެ ބިރު ހުރި ޖަނަވާރުތަކާއި ބޮޑެތި މަސްތަކުގެ މި ސަރަހައްދުން ފެނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ބޮޑުފިނޮޅަކީ އައްސޮޅި ދޫނި އަރާ ރަށެކެވެ.

ބ. ބޮޑުފިނޮޅު އަދި ވަޑިނޮޅު ކަނޑުއޮޅި ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތަސައްވުރަކީ "ދުނިޔޭގެ އަދި ރާއްޖޭގެ ފެންވަރުގައި މުހިންމު އަދި ނެތިދިއުމުގެ ބިރު ހުރި ޖަނަވާރުތަކުގެ މާހައުލެއްގެ ގޮތުގައި ބޮޑުފިނޮޅު އަދި ވަޑިނޮޅު ކަނޑު އޮޅި ސަރަހައްދު އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ދެމެހެއްޓުން، މި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް އެންމެހާ ފަރާތްތަކުގެ ބައިވެރިވުމާއި އަދި އެކުވެރި ގުޅުމެއް ގާއިމުކުރުން" އެވެ. މި ތަސައްވުރު ހާސިލުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ 3 ލަނޑުދަނޑި އަކީ:

- 2025 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މި ސަރަހައްދަށް ހާއްސަ ބެލެހެއްޓުމުގެ އުސޫލެއް ގާއިމުކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަންފެށުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގައި މާހައުލު ހަލާކުވާ ގޮތަށް ކުރެވޭ އަމަލުތައް މަދުކުރުމާއި، މަހާ، މިހާރު، ފާނަ އަދި އެހެނިހެން ދުނިޔޭގެ ބައިވެރިވުން ދެމެހެއްޓުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މާހައުލު ދަމަހައްޓަމުންދާ ގޮތް ބަލައި މި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމާއި، ބެލެހެއްޓުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ޤާބިލުކަން އިތުރުކުރުމަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން.

ބ. ބޮޑުފިނޮޅު އަދި ވަޑިނޮޅު ކަނޑުއޮޅި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެވޭނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ކްލައިމެޓް ޗޭންޖް އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ، އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ (އީޕީއޭ) އަދި ބ. އަތޮޅު ކައުންސިލާއި ގުޅިގެންނެވެ. އެގޮތުން މި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް އަތޮޅު ކައުންސިލުން މިކަމަށް ހާއްސަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ކޮމިޓީއެއް ގާއިމުކުރާނެއެވެ.

މި ސަރަހައްދު ރައްކާތެރިކަމާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ އިންތިޒާމުތައް ބަލަހައްޓާނީ ބެލެހެއްޓުމުގެ ކޮމިޓީގެ ހިންގުމުގެ ދަށުންނެވެ. އެގޮތުން، ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުން ގެންދިޔުމާއި، މި ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ހޯދާ ފީ ހިމެނޭ ގޮތަށް މާލީ އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖެއްސުމާއި މި ސަރަހައްދުން އަންނަ ފައިދާތައް ރައްކާތެރިކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ކޮމިޓީގެ ޒިންމާއެއް ކަމުގައި ހިމެނެއެވެ.

ތަޢާރަފު

މި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން އަކީ ޤުދުރަތީ ނުވަތަ ޠަބީޢީ ގޮތުން ރައްކާތެރިކޮށް ދަމަހައްޓާ ތަންތަނާބެހޭ ގަވާއިދު (2018/R-78) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން ވ. ބޮޑުފުށި އަދި ފެލިދޫ ކަނޑުއޮޅި ސަރަހައްދު ރައްކާތެރިކޮށް ބެލެހެއްޓުމާއި ދެމެހެއްޓުމަށް ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރުމަށް ހެދިފައިވާ ޕްލޭން އެކެވެ. މި ސަރަހައްދަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކުރުމާއި ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން، 23 ޑިސެމްބަރ 2021 ގައި ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ. ޖުމްލަ 706.02 ހެކްޓަރުގެ މި ސަރަހައްދުގެ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ "ކެޓެގަރީ 7: ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާ ވިތް ސަސްޓެއިނަބަލް ޔޫސް" ނުވަތަ ދެމެހެއްޓެނިވި ބޭނުމަށް ބޭނުންކުރެވޭ ހިމާޔަތްކުރާ ސަރަހައްދު ގެ ގޮތުގައެވެ. މި ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވަނީ އިއުލާން ނަންބަރު (IUL)438-ENV/438/2021/371 އިންނެވެ. ވ. ބޮޑުފުށި އަދި ފެލިދޫ ކަނޑުއޮޅި ސަރަހައްދަކީ މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި އެތަނުގެ މުހިންމު ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކާއި ހިމާޔަތްކުރުމަށް ރައްކާތެރިކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ.

ވ. ބޮޑުފުށި އަދި ފެލިދޫ ކަނޑުއޮޅި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ކުރާނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓާއި، އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ (އީޕީއޭ) އަދި ވ. އަތޮޅު ކައުންސިލާއި ގުޅިގެންނެވެ. އެގޮތުން މި ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތައްޔާރުކުރުމަށް އަތޮޅު ކައުންސިލުން މިކަމަށް ހާއްސަ މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީއެއް ޤާއިމުކުރެވުނެވެ.

މި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ހެދިފައިވަނީ މި ސަރަހައްދަށް އެކިފަރާތްތަކުން ބޭނުންކުރާ، ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާއި ބައްދަލުވުން ދިން ބައްދަލުވުންތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ބިނާކޮށެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ދިން ތަޖުރިބާ ޓެކްނިކަލްވެއްޔާ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ ބޭނުންތަކާއި އުނިކަން މައުލޫމާތާއި، ދާއިރާގެ ދިމާދިމާ ފަރާތްތަކުން ހިއްސާކުރި މެނޭޖްމަންޓް ހިމާޔަތްކުރަން ފާހަގަކޮށްފައިވާނެއެވެ. އަދި ފަރާތަކީ މި ސަރަހައްދަށް ބެހެއްޓުމަށްކުރެވޭ އެކަން މިހާރު އޮތްގޮތް ބަލާ، އަ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް ބާރުއަޅާފައެވެ. އެހެންކަމުން އެކުލަވާލުމުން ހިފާ މަސްއޫލިއްޔަތު ފަރާތްތަކުގެ ކަމަކަށްހުށަހެޅި މެނޭޖްމަންޓްގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާނެއެވެ. މި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނުގައި ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތްތަކާއި ރާވާފައިވާ މަސައްކަތްތަކަށް ބަލައި މި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ބާރުއަޅާފައެވެ. އެހެންކަމުން މި ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމަށް މާލީ އެހީތެރިކަމެއް ލިބުމަށް ޓޫރިޒަމް ހިންގުމުގެ ފަރާތްތަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ "ވިޒިޓަރސް ޗާޖު" ސަރަހައްދު އެއް ހެދުމަށެވެ. މި ހިސާބު ބެލެހެއްޓުމުގެ ދާއިރާގެ، އެކަމާ ގުޅޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުން، ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާއި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން އިތުރަށް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް، ޕްލޭން ހިންގުމުގެ މަސައްކަތް ހިންގުމަށް ވޯކްޝޮޕެއް ހިންގުނެވެ. މި ވޯކްޝޮޕުގައި ކަމާބެހޭ ފަރާތްތައް ބައިވެރިވިއެވެ. ފައިނަލް މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތައްޔާރުކުރެވިފައިވަނީ ކުރިން ދެންނެވި ބައްދަލުވުންތަކުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތާއި ހިއްސާކުރެވުނު މަޝްވަރާތައް ހިމެނޭގޮތަށެވެ.

ތަޢައްރުފު

ހ. ބޭފުޅުން އަދި ފަރާތްތަކާ ކަނޑައެޅި ސަރަހައްދަކީ މުހިންމު ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކެއް އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ތަންތަނެވެ. މި ކަނޑުގެ ސަރަހައްދަކީ ހާއްސަކޮށް ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައި ނެތިދިއުމުގެ ބިރުވެރިވެފައިވާ އެތައް ބާވަތްތަކުގެ ދިރުންތަކެއް އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކެވެ. މި ސަރަހައްދަކީ މަސްވެރިކަމާއި ފަތުރުވެރިކަމުގެ ގޮތުގޮތުން އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ވެސް މުހިންމު ސަރަހައްދުތަކެވެ.

ހ. ބޭފުޅުން އަދި ފަރާތްތަކާ ކަނޑައެޅި ސަރަހައްދުގެ ތަސައްވުރަކީ "ދުނިޔޭގެ އަދި ރާއްޖޭގެ ފެންވަރުގައި މުހިންމު އަދި ނެތިދިއުމުގެ ބިރު ހިފާފައިވާ ދިރުންތަކުގެ މާހައުލުގެ ގޮތުގައި ބޭފުޅުން އަދި ފަރާތްތަކާ ކަނޑައެޅި ސަރަހައްދު އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި މެނޭޖްކުރެވޭ، މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ އެންމެހާ ފަރާތްތަކުން ދެމެހެއްޓެނިވި އަދި އުސޫލެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުން" އެވެ.

މެނޭޖްމެންޓް މަގުސަދުތައް

މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭންއިން ހާސިލްކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ 3 ލަނޑުދަނޑިއަކީ:

- 2025 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މި ސަރަހައްދަށް ހާއްސަ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނެއް ގާއިމުކުރުމާއި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަންފެށުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގައި މިހާރު ހުރި މިންވަރަށް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ރަނގަޅަށް މަޑި، މިޔަރު، ވެލާ އަދި އައިސްމަޗީ ދޫނިގެ އާބާދީ ދެމެހެއްޓުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މިހާރު ފަތުރުވެރިކަމާއި މަސްވެރިކަމަށް މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ މިންވަރު ދެނެގަނެ، ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި މިކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އެކަށީގެންވާ އުސޫލުތަކެއް އެކުލަވާލައި ތަންފީޒުކުރުން.

ސަރަހައްދުގެ ސިފަތައް

ލ. ބޮޑުފިނޮޅު އަދި ގަމުފިނޮޅު ކައްދޫއާއި ސަރަހައްދަކީ ޖުމްލަ 706.02 ހެކްޓަރުގެ ސަރަހައްދެކެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގެ ޖުމްލަ 704.66 ހެކްޓަރު އަދި އެއްގަމުގެ ސަރަހައްދުގެ ޖުމްލަ 1.36 ހެކްޓަރު ހިމެނެއެވެ. މި ސަރަހައްދު ފަރުގަނޑުފަރާއި ތޮށިގަނޑު ތިލަގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ. މި ސަރަހައްދު ވަނީ ޕާކު ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައި ކެޓަގަރީ 7: ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރެވޭ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައެވެ. އަދި މިއީ އައި.ޔޫ.ސީ.އެން ކެޓަގަރީ 6 އާ އެއްގޮތް ސަރަހައްދެކެވެ. އެއީ ގުދުރަތީ ވަސީލަތްތައް ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރުމަށް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކެވެ. ފިގަރު 2 ގައި ތަފްސީލުކޮށްދީފައިވާ ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާގެ ކެޓަގަރީތަކުގެ ސަރަހައްދުތަކެވެ.

ޖާބިރީ ސައިޓް: ބޮޑުފިނޮޅާ ޖައްސަރުހިނާ ކޯޑިނޭޓް 2.028384، 73.373370 ގައި، ލ. އަތޮޅުގެ އުތުރު-ހުޅަނގުގައި އޮންނަ މިހެން ނަމާ ކިޔާ ތަނަކެވެ. މި ތަނުގެ ބޮޑުމިނަކީ 1.71 ހެކްޓަރެވެ. މި ސަރަހައްދު ބައްސެރުގެ ޖައްސަރުހިނާ ކޯޑިނޭޓް ތިރީގައިވާ ތާވަލުގައި ދައްކުވައިދީފައިވާނެއެވެ. ވަޅުގަނޑު ކަނޑެއް ލ. އަތޮޅުގެ އުތުރު-ހުޅަނގުގައި އޮންނަ ކަނޑެކެވެ. މި ކަނޑުގެ ފުންމިނަކީ 20 އިން 30 މީޓަރާއި ދެމެދެވެ. އަދި މިއީ ބޮޑު ހިމޭނާއި ވަޅުގަނޑާއި ދެމެދުގައި އޮންނަ ހަނި ކަނޑެކެވެ. މި ސަރަހައްދަކީ އެއް ބޮޑު ސަރަހައްދުއްކަން ފާހަގަކުރެވޭއެވެ.

ދިރުންތަކާއިބެހޭ ސައިޓް: ބޮޑުހިނާ އައިސްވަނީ ދޫނި އަދި ރަހާ ކަނޑެއް މުހިންމު ދިރުންތަކާއިގެ މައްސަރުދަކަށް ހިމެނޭ ސަރަހައްދުގެ ޖުމްލަ ފާހަގަކުރެވޭ، ވެލާ އަދި މަސް ފަރު ނާދިރުމުގެ ބޮޑު ހިމެނޭ ބާވަތްތައް އެބަ ސަރަހައްދުކަށެވެ. މީގެ އިތުރުން މިސަރަހައްދުގައި އުރެ ބާވަތުގެ ފާނަ (Epinephelidae) އަދި މާނުގެންބޮލަހެ (Cheilinus undulatus) ބޮލަހާ އާދަ ސަރަހައްދުކެވެ. މީގެ އިތުރުން މި ކަނޑުއޮތުގައި އުރެ ބާވަތްތަކުގެ މިއަދު ދިރިއުޅޭ ސަރަހައްދުކެވެ. އެގެތެރޭގައި ވައިޓްޓިޕް ރީފް ޝާކް (Triaenodon obesus) ހިމެނެއެވެ. މި ސަރަހައްދުގައި އޮންނަ ބޮޑު ހިތަދޫ ވަރަށް މަދުން ގަސް ހުންނަ ކަމަށް ބަލައިގެންވެއެވެ.

އިޤްތިޞާދީ އަދި ސަގާފީ ސައިޓް: މިސަރަހައްދަކީ ލ. އަތޮޅުގެ އިޤްތިޞާދީ މުހިންމު މަސްވެރިކަމާއި ކަމުގައިވާ ފަތުރުވެރިކަމަށް ކުރާ ސަރަހައްދެކެވެ. ފަތުރުވެރިން ލ. އަތޮޅުގެ ހުރިހާ ކައްވެރިކަމުގައިވާ ގޮވާނަރުމަތީ ބޯދުމިނުގާ މަހަމާމެ އެއް ބާވަތެވެ.

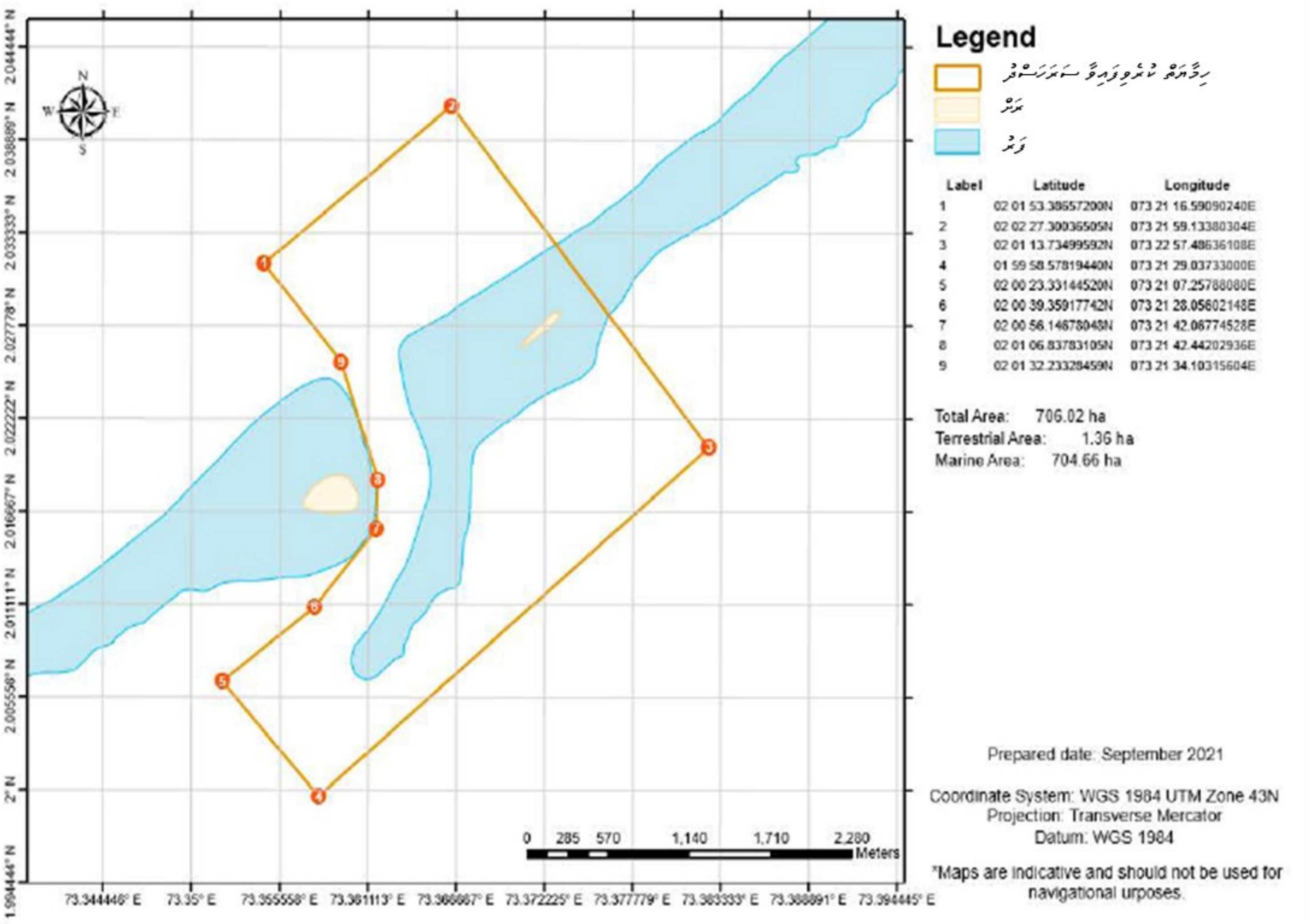

ކުރެހުން 1: ހިމާޔަތް ކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު

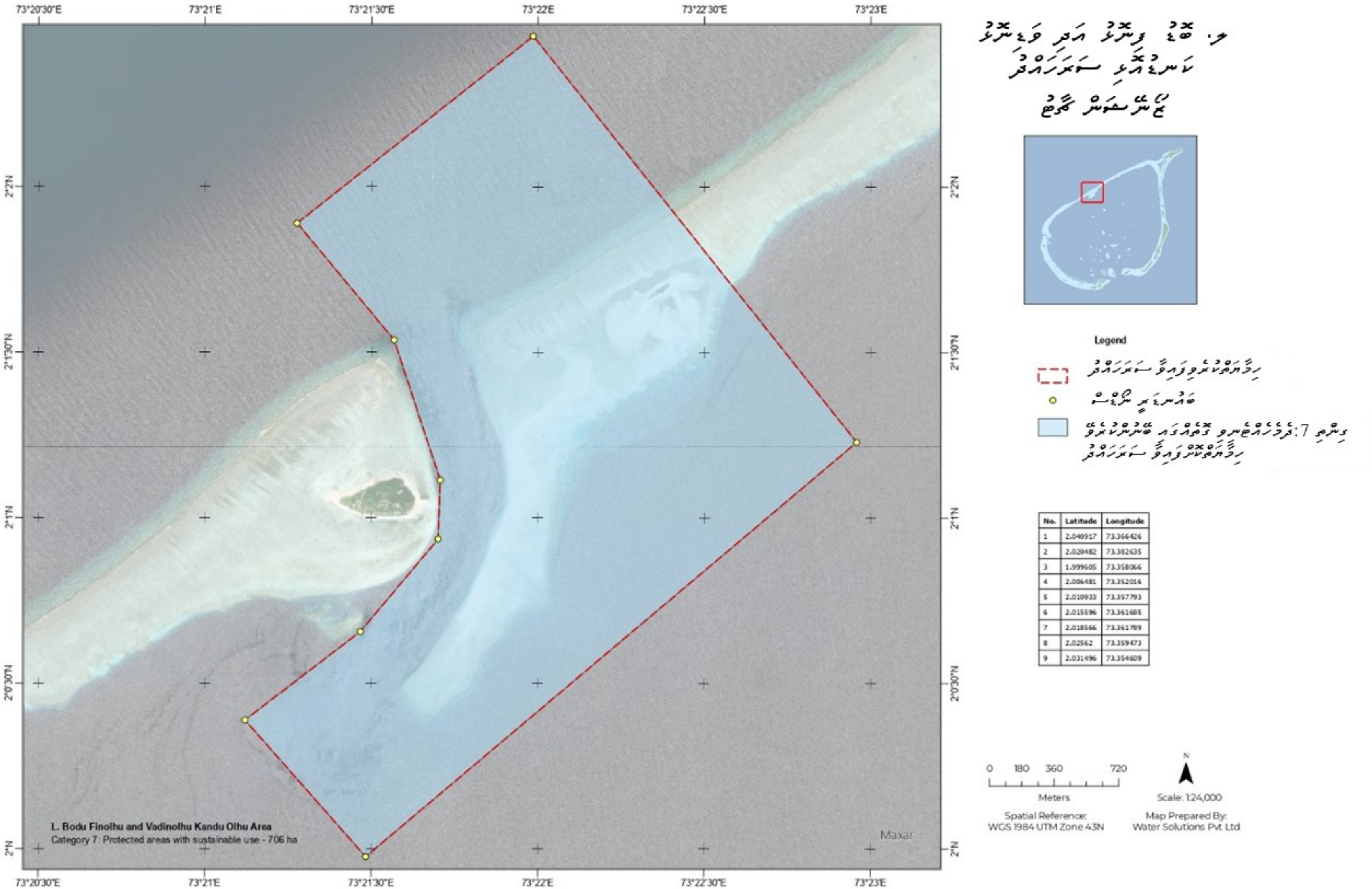

ކަރުދާސް 2: ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޖޯގްރަފިކް ޗާޓް

No.	Latitude	Longitude
1	2.040917	73.366426
2	2.020482	73.382635
3	1.999605	73.358066
4	2.006481	73.352016
5	2.010933	73.357793
6	2.015596	73.361685
7	2.018566	73.361789
8	2.02562	73.359473
9	2.031496	73.354609

ކުރެހުން 3: ހިމާޔަތް ކުރެވިފައިން ސަރަޙައްދު ދައްކާދޭ ޗާޓު

ހިމާޔަތްކުރެވޭ ސަރަހައްދު މިހާރު ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތް

މި ސަރަހައްދު މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރެވެނީ މަސްވެރިކަމަށާއި، އުޅަނދު ފަހަރު އަތޮޅަށް ވަންނަން ކަނޑުއޮޅީގެ ގޮތުގައެވެ. މިހާރު ކުރެވޭ ބޭނުންތައް ތިރީގައި އަދި ތިރީގައިވާ ކުރުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

1. މަސްވެރިކަން: މި ކަނޑުއޮޅި އަކީ ލ. އަތޮޅުގައި އެންމެ ގިނައިން އެންވެރިކަމަށް ބޭނުންކުރާ ސަރަހައްދެވެ. ރާއްޖޭގެ އެހެން އަތޮޅުތަކުގެ މަސްވެރިން ވެސް މި ސަރަހައްދަށް އެންދަމަން އާދެއެވެ. މީގެ އިތުރުން މިސާލަކަށް ކުރީގެ މަސްވެރިކަމުގެ ތެރޭގައި ފަޅުމަސްވެރިކަން، ކަނޑު މަސްވެރިކަން، ހިބަރު މަސްވެރިކަން، ބޯވަ އަދި ހުއިފިލާގެ ނަގުން ހިމެނެއެވެ. ބޯވަ އަދި ހުއިފިލާގެ ނަގަނީ މި ސަރަހައްދުގެ ފަރާއި ތިލަ ފަޅު ސަރަހައްދުންނެވެ.

2. ދަތުރުފަތުރު: މިއީ ލ. އަތޮޅުން އުތުރުފަރާތުގެ ގޮތް އަތޮޅަށް ވަންނަ ކަނޑުއޮޅިއެވެ.

3. ޑައިވިންގ: ވަޅުފަރު ކަނޑުއޮޅިއާއި މުހިންމު ދިރުމުތަކުގެ ބަޔޮޑައިވަރސިޓީއާއި މިއީ ގައިޑް ސައިޓްތައް ގޮތުގައިވާ ބޭނުންކުރެވޭ ތަންތަނެވެ. މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ލިވްއަބޯޑް ނުވަތަ ސަފާރީ ބޯޓުތަކުން މިތަނަށް ޑައިވްކުރައްވައެވެ. ނަމަވެސް މި ސަރަހައްދަކީ އެކަހެރި ތަނަކަށްވެފައިވާތީ، ލ. އަތޮޅުގެ ރިސޯޓްތަކާއި ޑައިވް ސްކޫލްތަކުން މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާކަން މަދެވެ.

4. ޕިކްނިކް: މި ރަށަކީ އެންމެ ކައިރީގައިވާ މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްކަމުގައިވާ ގާދޫ ރައްޔިތުން ޕިކްނިކް ދިއުމަށް ބޭނުންކުރާ ރަށެކެވެ.

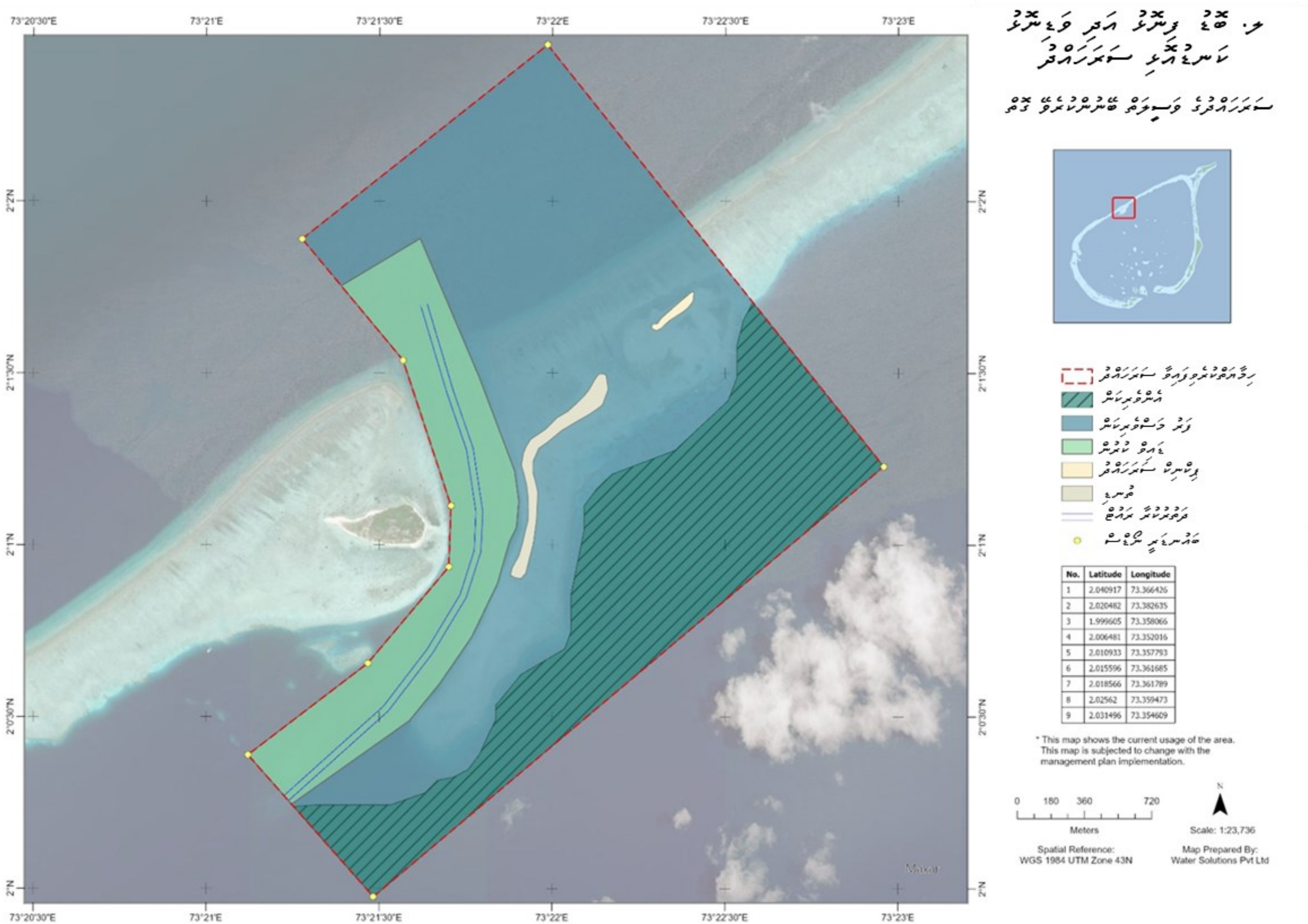

No.	Latitude	Longitude
1	2.040917	73.366426
2	2.020482	73.382635
3	1.999605	73.358066
4	2.006481	73.352016
5	2.010933	73.357793
6	2.015596	73.361685
7	2.018566	73.361789
8	2.02562	73.359473
9	2.031496	73.354609

ފިގަރު 4: ހިމާޔަތް ކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރަމުންދާގޮތުގެ ޗާޓު

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ފާހަގަކުރެވޭ މުހިންމު ކަންތައްތައް

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ފާހަގަކުރެވޭ މުހިންމު ކަންތައްތަކަކީ ގުދުރަތީ އަދި އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން މުހިންމު ކަންކަމެވެ. އެގޮތުން ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތައް ތިރީގައި މިވަނީއެވެ.

1. މި ކަނޑުއޮޅި އަކީ ފާރު އަދި މާކުރުނބުތަކަށް އާލާވާ ސަރަހައްދެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
2. އައި.ޔޫ.ސީ.އެން ރެޑް ލިސްޓްގައި ހިމެނޭ ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައި ނެތިދިއުމުގެ ބިރު ހިފޭފައިވާ ގިނަ ބާވަތްތަކުގެ މަސްވަރާތާއި މި ކަނޑުއޮޅިން ފެނެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ވެލާ (*Chelonia mydas*) އަދި މިޔަރު (*Trienodon obesus*) ހިމެނެއެވެ.
3. ބޮޑު ފިނޮޅަކީ އައިސްލަމީ ދޫނި ގިނައަދަދަކަށް އަރާ ތަނެކެވެ.
4. ވަޅުތެރޭ ކަނޑުގައި އެންވިރަކަން މުހިންމު ސަރަހައްދެކެވެ.

ހުރަސްތަކާއި، ފުރުސަތުތަކާއި އަދި ނަތީޖާތައް ދެނެގަތުން

ހުރަސްތައް

ރިޕޯޓުކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ފާހަގަކުރެވިފައިވާ މައިގަނޑު ހުރަހަކީ އެ ސަރަހައްދުގެ މާހައުލާއި ބެހޭ އަސާސީ މައުލޫމާތު (ބޭސްލައިން އިންފޮމޭޝަން) ނެތުމެވެ. މި ސަރަހައްދު ރިޕޯޓުކުރުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާ ދެނެގަތުމަށްޓަކައި، މިހާރު މި ސަރަހައްދުގައި ހުރި މަސްވެރިކަމުގެ އަދަދާއި، ބާވަތްތަކާއިބެހޭ އިތުރު މައުލޫމާތު ބޭނުންވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، އެ ސަރަހައްދާ ޖެހިގެންވާ ރަށްތަކުގެ މީހުންގެ އަދަދުގެ މައުލޫމާތެއްވެސް އެ ސަރަހައްދު ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރުމަށް ހަރުދަނާކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ މައުލޫމާތެވެ. މިފަދަ މައުލޫމާތު އެއްކުރުން ދެމެހެއްޓުމަށް ޕްރޮޖެކްޓުގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދާ ފުރަތަމަ ހަރަކާތްތަކުގައި ހިމެނެންޖެހޭނެއެވެ.

މިހާރު، މި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ހުއްޓާ ދެމެހެއްޓުމަށް ޚަރަދު ވަސީލަތްތައް، ނުވަތަ ތަމްރީން ލިބިފައިވާ މުވައްޒަފުން ނެތެވެ. އެހެންކަމުން މި ޕްރޮޖެކްޓުގައި ދެމެހެއްޓުމަށް ޕްރޮޖެކްޓް ތަންފީޛުކުރުމަށް ނަގާ މުވައްޒަފުންގެ ޓްރެއިނިންގ އިތުރުކުރުމާއި ތަމްރީން ދިނުން ހިމަނަންޖެހޭނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ދެމެހެއްޓުމަށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚަރަދުކުރުމާއި އެހެނިހެން އާމްދަނީއެއްވެސް ބޭނުންވާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ތަން ހިންގުމަށް ދެމެހެއްޓުމަށް މާލީ ރޮނގުން ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން އިންތިޒާމުކޮށްދޭ ޓެކްނިކަލް އެހީތެރިކަން އިތުރުކުރަން ޖެހެއެވެ.

މި ސަރަހައްދަކީ މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްތަކާ ދުރުގައި ހުންނަ ސަރަހައްދެކެވެ. އެހެންކަމުން މި ސަރަހައްދަށް ކުރަންޖެހޭ ދަތުރުގެ ޚަރަދުކަމުން އެ ސަރަހައްދުގެ ހާލަތު މޮނިޓަރ ކުރުމަށް ހުރަސްތައް ކުރިމަތިވެއެވެ.

ނަތީޖާތައް

ތިރީގައިވާ ޖަދުވަލު 5 ގައި އެވަނީ ނަތީޖާތަކުގެ ފުރުސަތާއި އެކު އަސަރުކުރާނެ މިންވަރު ތަފްސީލުކޮށް ދެކިފައެވެ.

އިންސާނުންގެ ފަރާތުން ކުރިމަތިވާ ނަތީޖާތައް: މި ސަރަހައްދުގެ ގޮތުގައި ރިޒޯޓުތަކުން ފަތުރުވެރިކަން ތަރައްޤީކުރުން ފަތުރުވެރިކަން ތަރައްޤީކުރުމަށް ގެންދާ ހަރަކާތްތަކާ އަހަރުގެ ބަހައިލުމާއި އެންމެންގެ ސަރަހައްދުތަކެވެ. އެގޮތުން ބޮޑު ފަތުރުވެރިކަމުގެ ފަތުރުވެރިކަން ތަރައްޤީކުރުމަށް އަދި ކަނޑުފަޅުގެ ޚިދުމަތަށް ފަރުމަތިވާ ސަރަހައްދުތަކަށް ރިސޯޓު ހަދައިގެން ހަރަކާތްތެރިވެ، ހަރަދުގެ މިސާލަކަށް ކޯރަލް މުހިއްމު މިކަމުގެ ސަބަބުން ހޯދާތަކާއި ބޮޑު އެބަޔަކަށް. ފައިސަކާތް އެހަރަކާ އަހަރީ ދަތުރު ބިސްއަސް އެކި ހަރަކާތްތަކުގެއާއި، މިކަމުގެ ކަނޑާލުމުން ބޮޑެވެ.

ވަޒީފާ ކަނޑު ސަރަހައްދަކީ ޖަނަވާރުތައް އެންމެ ރީތިކަމާއެކު އުޅޭ ކަނޑުފަރުތަކާއި އަދި ކަނޑުމަހުތަކުގެ ބާވަތްތަކުގެ ސަރަހައްދުތަކެވެ. ކަނޑުގެ ފަރުތަކާއި ކަނޑުގެ ސަރަހައްދު ރީތިކަމަށް ހިތްވަރުދީ ފަތުރުވެރިކަމުގެ ސިނާޢަތް މި ސަރަހައްދުގައި ކުރިއެރުމެއް ލިބޭނެއެވެ. އެހެންކަމުން މި ސަރަހައްދު އަދި ކުރިއާއި އަޅާބަލާއިރު މި ސަރަހައްދުގައި ކުރިމަތިލާ ފަތުރުވެރިކަމުގެ ކަނޑުގެ ފޯރީ ފެހިކަމެއް ހުރުމުގެ ސަބަބުން. ސަރަހައްދުގެ މިބާ އެކުލެވޭ ބާވަތްތަކާއި އާބާދީ މޮނީޓަރކޮށް، ގޮތުގައި މަސްވެރިކަން ފަޅުގެ ބާވަތް، އަދި އެސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކުން އެކަމަށް ބަލައިގަނެވޭނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ބޮޑު ފަރުތަކާއި އެސަރަހައްދުގެ ފަޅުތަކުގައި މަދު މަސްވެރިކަން ބޮޑު، ދިރި އަދި ހުރިހާ ބާވަތްގެ ނަގައިގަތުމުގެ މިކަންތަކާ ކޮންޓްރޯލްކުރަމުން ދިޔަ ކަމުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

މީގެ އިތުރުން މި ސަރަހައްދަށް އަހެރެ އިތުރު ނަތީޖާތަކުގެ ތެރޭގައި އޮތީ އެއްޗެސް ދޫކޮށް، ވާ އަދި ކަނޑުފަރު ފެހި ތަކެތި މާހައުލާތަކުގައި އެބަ، މި ސަރަހައްދުގައި އުޅޭ ކަމަށްވެފައިވާ ހިސާބުތަކެވެ. ވަޒީފާ ކަނޑުގެ ޖަނަވާރުތަކުގެ ދެމެހެއްޓުމަށް މަސައްކަތް ކުރެވެއެވެ. އެހެންކަމުން މި ސަރަހައްދު އެކަށީގެންވާ ވަރަށް އެއްޗެހި ޖަނަވާރު ކަމުގެ އަދަދުތަކާ ޖައްވަށް ބޭނުންކުރަމުގެ ވާހަކަ ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ. އެހެންކަމުން މިސަރަހައްދު ޖާގައަތުން ތިމާވެށް ކަމުގައި މިހެން ކަނޑުގެ ހާލަތު ދަމަހައްޓަށް ތަރައްޤީކުރަމުގެ ދުރުމިން ކަމެކެވެ. މީގެ އިތުރުން މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ ފަރާތް ފަރުތަކުން ފަރުމައްޗަށް ނަގާފައި ފަރުމަތިފައިސާ ކަނޑުފަރުގައި ނުލިބި ކުރަމުން ފަރާތްކަމެއް ދެކެވެއެވެ. އަދި މާފަރު

ކުނިއުކާލުމާއި، ހައުސްބޯޓުން ޕްލާސްޓިކް އަދި މައިކްރޯ ޕްލާސްޓިކުން ސަރަހައްދު ތަޣައްޔަރުވުމަ ފަދަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރިހާ ފަރުތަކަށްވެސް ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަތަކެވެ. މިކަމުގެ ސަބަބުން ކަނޑުގެ ދިރުންތަކަށް ނުހަނު ގެއްލުންލިބެއެވެ.

ގުޅުންހުރި ނުރައްކާތައް: އެލްނީނޯއާ ގުޅިގެން ދިމާވާ މުރަކަ ހުދުވުމުގެ ހާދިސާތަކީ ރާއްޖޭގެ ފަރުތަކަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ އެންމެ ބޮޑު ނުރައްކަލެވެ. މުރަކަ ހުދުވުމުގެ ހާދިސާތައް އިތުރުވުމުން ދިޔުމާއެކު، މުރަކަތައް މަރުވުމުގެ ނުރައްކާ އިތުރުވެ، ފަރުތަކުގައި ދިރިއުޅޭ ދިރުންތަކަށް ނޭދެވޭ އަސަރުކުރާނެއެވެ. ޕާކުގެ ކޯރަލް ޑޭޓާބޭސްގެ ތަރުތީބުން މުރަކަ މޮނިޓަރކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް މުރަކައިގެ ސިއްހަތު ބެލެހެއްޓުން މި ޕާކުގެ މޮނިޓަރިންގްގައި ހިމެނެއެވެ. އެހެނިހެން ނުރައްކާތަކުގެ ތެރޭގައި ރާއްޖޭގެ ފަރުތަކަށް ފެންނަ ކްރައުން އޮފް ތޯން ފަދަ އިންވޭސިވް ސްޕީޝީސް ހިމެނެއެވެ.

Likelihood → / Constraints ↓	Rare	Unlikely	Possible	Likely	Almost certain
Catastrophic			- Overfishing - Anchoring - Unsustainable developmental impacts	- Sea level rise	- Beach erosion - Bleaching event
Major			- Overcrowding at Vadinolhu Kan'du	-Waste generation by picnickers	- Marine litter
Moderate					
Minor					
Insignificant					

Low risk

Medium risk

High risk

Very high risk

ޗާޓުން 5: ހުރަސްތަކާއި ފުރުސަތުތައް

ފުރުސަތުތައް

ލ. އަތޮޅު ކައުންސިލަކީ އަތޮޅުގެ ހިންގުމުގެ ޒިންމާ ޖުމުލަ ގޮތެއްގައި އުފުލާ ފަރާތް ކަމަށްވާތީ ޕްލޭނިންގ ޕްރޮސެސް އާއި އަސްލެސްޓޯންސިޓީ (އައި.އޭ.ޓީ) އެއްގެ ދަށުން މި ސަރަޙައްދުގެ މުސްތަޤްބަލަށް ޚާއްޞަ ޑޮކިއުމެންޓް ލ. އަތޮޅު ކައުންސިލާ ހަވާލުކުރުމަށް މިވަނީ ބޭފުޅުންގެ މަޝްވަރާއާއެކު. މިގޮތުން ހިމާޔަތްކުރަންވާ ސަރަޙައްދު މުސްތަޤްބަލުގައި ކައުންސިލުން އެކުލަވާލުމަށް ފަރާތްތަކާއި ބައިވެރިވާ، އަދި ދެފަރާތްތަކުގެ އެއްބާރުލުން ލިބޭ ޕްރޮސެސްއަކަށް ހެދިދާނެއެވެ.

ވަޒީފާ ދިނުމާއި ރިސޯޓް ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ކުރިއަރާ ދިރުވުމާ ރަނގަޅު. އެއްސަކަތުން މި ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޮފީހާ ބެލެހެއްޓުމުގައި ރިސޯޓް ހިންގާ ފަރާތް ބައިވެރިކުރުމުގެ އެކަމާ މުސްތަޤްބަލުގެ ނިޒާމު އެކުލަވާލެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން، ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޮފީހާ އާއި ލ. އަތޮޅުގެ މިހާރު ދިރިއުޅޭ ރަށްތަކާ ދުރުކަމުން ދިމާވާ ދަތިތަކުން މިކަމުން ހައްލެއް ލިބޭނެއެވެ. ލ. އަތޮޅު ކައުންސިލް ފުރަތަމަ ހުރުމުން، ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޮފީހާ މުނިސިޕަލްކުރުމުން ދަތިތަކެއް ކުރިމަތިވެއެވެ. އެހެންކަމުން ރިސޯޓް ހަދާ ނިންމާ ހިންގަން ފެށުމުން އެ ސަރަޙައްދު މުނިސިޕަލްކުރުމުގައި ރިސޯޓުން މުހިންމު ދައުރެއް އަދާކުރެވިދާނެއެވެ.

މީގެ އިތުރުން، މާލެއިން ފެރީސަރވިސްއަކުން ރިޒޯޓް އިން ލ. އަތޮޅު ކައުންސިލާ ގުޅިގެން އިންތިޒާމުކުރާ ލާމު ފިޝަރީޒް ފެކަލްޓީގެ ސަރަހައްދުގެ މަސްވެރިކަން ފިހާރަ ހިލޭ ސަރަޙައްދުގައި މަސްވެރިކަން މުނިސިޕަލް ކޮމްޕްލެކްސް އަދި ޕްލޭނިންގް މުނިސިޕަލް ގުޅުމާ ގާތްކުރުމަށް ފުރުސަތު ވިއްކުމެވެ. ބޮޑު ރަށެއް ފަހުން ވަޒީފާ އަދި ސިޔާސީ ސަލާމަތު ފާހަގަ ކުރާ ވަރުގެ ބާރެއް ދެވިދާނެއެވެ. މިއާއި ގުޅިގެން ބޭނުންކުރުން ޤާނޫނުތަކުގެ މަސްވެރިންނާ މަސައްކަތްކުރުމަށް ފުރުސަތު ކުރިއަރާ "ފާހަގަ މަސްވެރިޔާ" ޕްރޮގްރާމް ތަރައްޤީކުރަން ފަށާފައެވެ.

ހިންގުން (ގަވަރނަންސް)

ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ބ. ބޮޑުފިނޮޅު އަދި ވަލިދޫ ކަނޑުއޮޅި ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމަށް ހަވާލުކޮށްފައިވަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓް (އެމްއޯޓީއީ)، އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީ (އީޕީއޭ) އަދި ބ. އަތޮޅު ކައުންސިލް (އޭބީސީ) އާއި ގުޅިގެންނެވެ. މި ސަރަހައްދު މެނޭޖްމަންޓް ކުރުމުގެ އެކި ޒިންމާތައް މިތިން އިދާރާގެ މައްޗަށް ބެހިގެންވާ ގޮތް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ. އަދި އީޕީއޭ އާއެކު ވަކި އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީއެއް ވެސް ހަމަޖެހިފައިވާނެއެވެ. މެނޭޖްމަންޓް ބޯޑުގެ ހިންގުމާއި ކައުންސިލުގެ ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވަނީ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނުގައެވެ. މީގެ އިތުރުން، އަތޮޅު ފެންވަރުގައި ކައުންސިލުގެ ބޮޑު ދައުރެއް ހުރި ކަމަށް ވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި ކޮމިޓީގެ ބައިވެރިން ކަނޑައަޅާ ގޮތް، މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމުގައި ފަރާތްތައް އެކުލެވޭ ގޮތް ތިރީގައި މިވަނީއެވެ. އޮފީސް ބަލަހައްޓާ ގޮތް، ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ކުރާ ގޮތާއި، މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމުގައި ހިނގާ ބައިވެރިވުން ބެލުމަށް ކަނޑައެޅި ހިންގާ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވާނީ ޖަދުވަލް 1 ގައި ހިމެނިގެންވާ ގޮތަށެވެ. ކައުންސިލާއި މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީގެ ބައިވެރިންގެ ތަފާސީލް އެނެކްސް 2 ގައި ހިމެނިގެންވެއެވެ. އަދި މި ހިންގުމުގެ ފަރާތްތައް ހިމެނޭގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައި މިވާނެއެވެ.

މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓް (އެމްއޯޓީއީ) ގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- އެންވަޔަރަމަންޓް މިނިސްޓްރީއާއި، އީޕީއޭ އަދި އަތޮޅު ކައުންސިލާއެކު ވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެއިން އެއް ޓެކްނިކަލް ކޮމިޓީގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުން
- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދަށް ގެންދާ ޒިޔާރަތްތަކާއި އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކާއި ބެހޭ ގޮތުން މުޢާމަލާތްކުރުމާއި، ރިޕޯޓްކުރުމާއި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ފައިސާ ހޯދުމާއި ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައެޅުން
- މެނޭޖްމަންޓް ބޯޑު ތަންފީޒުކުރުމުގައި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރާ ގޮތް ބެލުމުގައި އިންވައިރަމަންޓަލް ކޮމިޓީއާއި އަދި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަރައްޤީކުރުމުގެ ހުރިހާ މަރުޙަލާތަކުގައި އެހީތެރިވެދިނުން
- މެނޭޖްމަންޓް ބޯޑު ތަންފީޒުކުރުމުގައި ކައުންސިލަށް އެހީތެރިވެދިނުން
- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ހިންގުމަށް ދާއިމީ ފައިނޭންސިންގ މެކޭނިޒަމެއް އުފެއްދުމުގައި ބައިވެރިވުން
- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ފައިނޭންސިންގ މެކޭނިޒަމް އަދި ފައިނޭންޝަލް ޕްލޭންތައް އަހަރީ އެއްވަރަށް މުރާޖަޢާކުރުން
- ރާއްޖެތެރޭގައި މެނޭޖްމަންޓް އެޑްވައިޒަރީ ބޯޑެއްގެ މަސްވެރިންގެ ޕްރޮގްރާމްގެ ރިޕޯޓް. މި މަސްވެރިންގެ އެއްބަސް މެނޭޖްމަންޓް
އެނެކްސް 3 ގައި ހިމެނިގެންވާނެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭންގެ ހަރުދަނާކަން މޮނިޓަރކުރުން (އިވެލުއޭޝަން މޮނިޓަރިންގ)

އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީ (އީ.ޕީ.އޭ) ގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- އެންވަޔަރަމަންޓް މިނިސްޓްރީއާއި، އީޕީއޭ އަދި އަތޮޅު ކައުންސިލާއެކު ވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެއިން އެއް ޓެކްނިކަލް ކޮމިޓީގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުން
- ނެޝަނަލް ޕީ.ސީ.އޭ މޮނިޓަރިންގ އެންޑް ރިސަރޗް ޕްރޮގްރާމްގެ ދަށުން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މުހިންމު ސިފަތަކާއި ބާރަލް ރީފް މުއްދަތުގައި މޮނިޓަރކުރުމަށް ރިސަރޗް އެންޑް މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮގްރާމް ހިންގުން
- ގަވާއިދު ހިފެހެއްޓުމަށް ފަރާތްތަކަށް ޤާނޫނީ ބާރު ހަވާލުކުރުން
- ކައުންސިލާއި މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީއަށް ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ބަރަހައްޓާ މޮނިޓަރކުރުމުގައި، މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން މުރާޖަޢާކުރުން

- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ކަންކަން ނުވަތަ ގަވާއިދާ ޚިލާފު ޢަމަލުތަކަށް ރިޕޯޓުކުރުމުގެ ނިޒާމް މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް ގާއިމުކޮށްދިނުން
- ޕީ.އޭ ގެ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާކަމަށް ރިޕޯޓުކުރެވޭ ކަންކަން ތަހުޤީޤުކޮށް، އަދި ތަންފީޒުކުރުމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ދިރޭތަކެތީގެ ސިލްސިލާގެ (ބަޔޮޑައިވަރސިޓީ) އާއި ތިމާވެށީގެ ހާލަތު މޮނިޓަރކުރުމަށް މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް ނިޒާމެއް ގާއިމުކޮށްދިނުމާއި، އެކަމަށް ބޭނުންވާ ތަމްރީނުދިނުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ދިރާސާކުރުމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުން، ދިރާސާކުރުމުގެ ހުއްދަ/ޕަރމިޓް ދޫކުރުން. ތިމާވެށި ދިރާސާކުރުމާއި މޮނިޓަރކުރުމަށް އެންޖީއޯތަކާއި، ޔުނިވަރސިޓީތަކާއި އަދި އެހެނިހެން ފަރާތް ދިރާސާ ގުޅުން ބާއްވާ ދިރާސާތަކުގެ ނަތީޖާތައް ހިއްސާކުރުމަށް ހިތްވަރުދެވޭނެއެވެ.
- މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީން ހުށަހަޅާ އަހަރީ ރިޕޯޓްތައް ރިވިއުކޮށް ބެލުން
- ރިޕޯޓުތައް ރިވިއުކޮށް މަޝްވަރާދިނުމާއި ޕީ.އޭ ގެ ގަވާއިދުތަކާއި މެނޭޖްމަންޓް ގެނެސްދޭ ބަދަލުތައް ހުށަހެޅުން

ބ. އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- އެންވަޔަރަންމަންޓް މިނިސްޓްރީއާއި، މިއީ އަދި އަތޮޅު ކައުންސިލްތައް ވެސް އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މައިގަނޑު އެއް ޕާޓްނަރެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުން
- ކައުންސިލްގެ ދަށުން މެނޭޖްމަންޓް ޓީމެއް އުފައްދައި، މި ޓީމުގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޓީމް ފާހަގަކުރުމާއި، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ފާހަގަކުރުމާއި، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ބޭނުންވާ ބަޖެޓް ހޯދުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޓީމުގެ އިދާރީ މަސައްކަތް ކުރުމާއި އޮފީސް ހިންގުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ ބޭނުމަށް މުވައްޒަފުން ހަމަޖެހުން، މި މުވައްޒަފުންނަށް ބޭނުންވާ ތަމްރީން ދިނުން. ތަމްރީން ލިސްޓް އެޕެންޑިކްސް 3 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމުގެ 2 ފަންސާވީ ހަރަކާތްތަކާ ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދި މި ކަމަށް ކުރުވާ މަސައްކަތް މެނޭޖްމަންޓް ރިވިއުގެ ބަޖެޓަށް ހިމެނުން.
- ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ބަޖެޓް އިންތިޒާމުކުރުން
- ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓަށް ވަކި މާލީ އެކައުންޓެއް ފޯރުކޮށްދިނުން
- އެޕެންޑިކްސް 4 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާ އެއްގޮތަށް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމަށް އަހަރީ ޕްރޮގްރާމާއި ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުމުގެ މަސައްކަތުގައި ބައިވެރިވުން
- އެޕެންޑިކްސް 5 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާ އެއްގޮތަށް އަހަރީ ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ރިޕޯޓުތައް ރިވިއު އީ.ޕީ.އޭ އަށް ހުށަހެޅުން

ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމުގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމަކީ ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމުގެ ޒިންމާ އުފުލަންވާނެއެވެ.
- މެނޭޖްމަންޓް ޓީމުގެ މައިގަނޑު މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ i) ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމާއި ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތަކުގެ ބޭނުންކުރުން މޮނިޓަރކުރުން، ii) ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ބޭނުންވާ ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ އައުޓްރީޗް ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން އަދި iii) ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ހާލަތު މޮނިޓަރކުރުން (އެޕެންޑިކްސް 2).

- ޕީއައިޔޫ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓްގެ މަސައްކަތްތަކަށް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިތުރުން، ޔުނިޓްގެ އިދާރީ ދައުރުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮގްރާމްތަކަށް ރިޕޯޓުކުރުމާއި، ބަޖެޓް ކުރުމާއި މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ހިމެނެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ:
  - މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓްގެ އަހަރީ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ބަޖެޓް އެކުލަވާލުން.
  - އެޕްރޫވްކުރެވޭ 4 މަހުގެ މުއްދަތުގައި އެކަށީގެންވާ ޕީއައި މެނޭޖްމަންޓް ރިވިއުތައް ތައްޔާރުކުރުން.
  - އެޕްރޫވްކުރެވޭ 6 މަހުގެ މުއްދަތުގައި ޕީއައި މެނޭޖްމަންޓާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު މަހުން މަހަށް އަޕްޑޭޓްކުރުން.
- ޕީއައި ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީއަށް އިދާރީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދީ، ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް އިންތިޒާމުކުރުން
- ހުއްދަތަކަށް ދޫކުރުމާއި ޕީ ނޯޓިން
- ޕްރޮކިއުމަންޓް އުސޫލާއި ތެރޭގައި ހިނގާ ޚަރަދުތަކުގެ ރެކޯޑު ބެލެހެއްޓުމާއި، މެނޭޖްމަންޓް، އަދި މި މުއްދަތުގައި ޕްރޮކިއުމަންޓް އުސޫލާ މެނޭޖްމަންޓް ރިވިއުގައި ހިމެނުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްރޮސީޖަރސް ބޭނުންކޮށް މުއްދަތުގައި ކުރިޔަށް، މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ ފައިނޭންޝަލް ސަރަހައްދުގެ ރިޕޯޓްކުރުން. މި ސަރަހައްދުގެ ރިޕޯޓްކުރުމާއި ޕްރޮކިއުމަންޓް އުސޫލާ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާއި ބޭންކް އެކައުންޓް ހުޅުވުން، ކޮންޓްރެކްޓުގެ މުއްދަތު ތެރޭގައި މި ސަރަހައްދު ބޭންކް ފައިނޭންޝަލް ބައްދަލުކުރުން.
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްރޮސީޖަރސް މުއްދަތުގައި ކުރިޔަށް ޖާގަ ފައިނޭންޝަލް ސަރަހައްދުގެ ރިޕޯޓް ކުރުން. އެޕްރޫވްކުރެވޭ 7 މަހުގެ މުއްދަތުގައި ބޭންކް ޖާގަ ފައިނޭންޝަލް ސަރަހައްދުގެ ސަރުކާރު ކުރިޔަށް އެކުލަވާލުން.
- ހިސާބުކިތާބު ސަރަހައްދުގެ މަޢުލޫމާތު ހިފެހެއްޓުމާއި ފައިނޭންޝަލް ރިޕޯޓް، އެކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަރުތީބުން ތައްޔާރުކުރުން. ހިސާބުތަކުގެ ބާރަސްމީ ގޮތުގެ އަހަރު ތަކުރާރު އަހަރުގެ އެޕްރޫވްކުރެވޭ 9 މަހު ތެރޭގައި.
- އެޕްރޫވްކުރެވޭ 8 މަހު ތެރޭގައި ވޯލްޑް ބޭންކްގެ ޕްރޮކިއުމަންޓް އަހަރުގެ މަހުން ޖާގަ ފައިނޭންޝަލް ހިސާބު ރިޕޯޓް ކުރުމާއި މި ސަރަހައްދުގެ ބައްދަލުވުމުގައި (ވޯލްޑް ބޭންކް) ރިޕޯޓް ކުރުން.
- ޕީއައި ޖާގަ އެކައުންޓްސް ބޭންކް އެކައުންޓް އެކައުންޓް ބެލެހެއްޓުމާއި އެކަމާ ގުޅޭ މުއްދަތުގައި އެކުލަވާލުން
- ހިސާބުކިތާބު ސަރަހައްދުގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާ ހިސާބުތައް މުއްދަތުގައި ފޮނުވުން
- ހިސާބުކިތާބު ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމުގެ އިންތިޒާމު ސިސްޓަމް ސަރަހައްދު ރިޕޯޓްކުރުން، މުއްދަތުގައި އެކުލަވާލުން ދިރާސާކުރުން
- ހިސާބުކިތާބު ސަރަހައްދުގެ އެކުލަވާލާ ކަނޑައަޅާ ބިޑިންގ ޑޮކިއުމަންޓް ސަރަހައްދު ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބޭނުމަށް އަދި އިސްލާހު ހުށަހަޅާ ތައްޔާރުކުރުން
- ބައިލިފް ޕްރޮކިއުމަންޓް، ކޮންޓްރެކްޓް ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްރޮކިއުމަންޓް ރިޕޯޓް އަދި އިޖުރާއާތު ޕްރޮކިއުމަންޓް އެކުލަވާލުމާއި އަހަރުގެ އަހަރު ބެލެހެއްޓުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްރޮސެސް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިންތިޒާމު، ހިސާބުކިތާބު ސަރަހައްދުގެ ބިޑިންގ ކޮމިޓީގެ ކޮންޓްރެކްޓް ތައްޔާރުކުރުން، މުޤައްރަރުގެ ބައިނަލްއަގްވާމީ ޕްރޮކިއުމަންޓް އެކުލަވާލުމާއި ހިންގުން
- ޕީއައި ފައިނޭންޝަލް މެނޭޖްމަންޓް، ފައިނޭންޝަލް ބޭންކް އަދި ބޭންކުގެ މުއްދަތުގައި ފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ބެލެހެއްޓުން ބާއްވާ ގުޅޭ ކަންކަން ހިންގުން
- ޕީއައި ބެލެހެއްޓުމުގައި އިސްލާހުތަކާ ގުޅޭ ޕްރޮކިއުމަންޓްގެ ޝަރުތު ފުރިހަމަ ކަމެއް ދިނުމާއި ހިސާބުކިތާބު ސަރަހައްދުގެ ބާރު ފޯރުކޮށްދިނުން
- ހިސާބުކިތާބު ސަރަހައްދުން ޖާގަ ފައިނޭންޝަލް ރިޕޯޓް ބެލެހެއްޓުމާ މި ސަރަހައްދު ޕްރޮގްރެސް ރިޕޯޓްކުރުން

ޕީއެޗް ޑޮކްޓަރޭޓް ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީ

ބޯޑު ރިސާޗް އަދި ޕޯސްޓްގްރެޖުއޭޓް ސްޓަޑީޒްގެ ޑޮކްޓަރޭޓް ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީއަކީ ޕީ.އެޗް ޑޮކްޓަރޭޓް ދަރިވަރުން ޕީ.އެޗް ޑޮކްޓަރޭޓް ޕްރޮގްރާމް ތަންފީޛުކުރުމުގައި ލަފާދީ ބަލަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ކޮމިޓީއެކެވެ.

1. ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާނީ އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުގެ މެމްބަރުން ހިމެނޭ ގޮތަށެވެ. ބޯޑުތަކުގައި އޮވެސް ކޮންމެ ފަރާތަކުން ހިމަނަންޖެހޭ މެމްބަރުންގެ އަދަދެވެ:
   - ތ. އަތޮޅު ކައުންސިލް (1)
   - ޕީ.އެޗް ޑޮކްޓަރޭޓް ދަރިވަރުގެ މެންބަރު (1)
   - ގެސްޓް ހައުސް ނުވަތަ ރިސޯޓް ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރގެ މެންބަރު (2)
   - މި ސަރަހައްދުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ މެންބަރު (1)
   - މި ސަރަހައްދުގައި ދިރާސާކުރަމުން ހަރަކާތްތެރިވާ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ މެންބަރު (1)
   - މަސްވެރިން ތަމްސީލުކުރާ މެންބަރު (1)
   - ގެރިވަރުން ތަމްސީލުކުރާ މެންބަރު (1)
   - އާންމު ރައްޔިތުން ތަމްސީލުކުރާ މެންބަރު (1)

2. ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ ތިރީގައިވާ ކަންތައްތަކެވެ:
   - ޕީ.އެޗް ޑޮކްޓަރޭޓް ދަރިވަރުގެ އަމަލީ ޕްރޮޕޯޒަލްތަކަށް ބަޖެޓް ތަފާތު ފާސްކުރުން
   - ޕީ.އެޗް ޑޮކްޓަރޭޓް ޕްރޮގްރާމް ތަންފީޛުކުރުމުގައި ލަފާދިނުން
   - ޕީ.އެޗް ޑޮކްޓަރޭޓްކުރާ ދުވަ އެކި މަސައްކަތްތަކުގައި ފަރުވާދިނުން
   - ޕީ.އެޗް ބަޖެޓްކުރާ ދުވަ ހިންގުންތަކުގައި ފޮނުވަންޖެހޭ ގުޅުންބަހަށް ލަފާދިނުން
   - ޕީ.އެޗް ގެ ހިންގުމާ ބެހޭގޮތުން ގުޅޭ ޤަވާޢިދުތަކާއި، ސިޔާސަތުތަކާއި، މަސައްކަތަށް ބަދަލު ހުށަހެޅުން
   - ޑޮކްޓަރޭޓް ޕްރޮގްރާމް ގުޅޭ އިސްލާހުތައް ފާސްކުރުން

3. އެން.ޖީ.އޯ ތަކުގެ މަންދޫބުންނާއި، އަމިއްލަ ފަރާތްތަކާއި، މިގޮތަށް ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މަންދޫބުން ހޮވާނީ އެންމެ ރަނގަޅު ޢިލްމާ ހުނަރު ހުރި ފަރާތްތަކުންނެވެ.
4. ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީގެ މެމްބަރުންނާއި އެފަރާތްތަކުގެ މެންބަރުން ސަރުކާރުން ޕީ.އެޗްގެ ފެށްސަރުހަދުގައި އެންމެ ފުރަތަމަ ފާސްކުރަން ބޭއްވުމެވެ.
5. ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ އަތޮޅު ކައުންސިލުންނެވެ. އަދި ހުރިހާ މަޝްވަރާތަކާއި މަސައްކަތްތައް ލިޔެކިޔުން ބަލައި ހައްލުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވަންޖެހޭނެއެވެ.
6. ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތައް އިންތިޒާމުކުރާނީ އަތޮޅު ކައުންސިލުންނެވެ. އަދި ކޮމިޓީގެ އިދާރީ ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭނީ ޕީ.އެޗް ޑޮކްޓަރޭޓް ދަރިވަރުންނެވެ.

ހިމާޔަތްކުރެވޭ ސަރަހައްދާ ގުޅޭ މައިގަނޑު ގަވާއިދުތަކާއި، ސިޔާސަތުތަކާއި، ސްޓްރެޓަޖީ މިންގަނޑުތަކާއި އަދި އިރުޝާދު

ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާސް ގަވާއިދު(2018/R-78) އަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދިފައިވާ މައިގަނޑު އިރުޝާދީ ގަވާއިދެކެވެ. މި ގަވާއިދުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިޖާޒަތު ލިބޭ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ދަތުރުވެރިން މުއައްސަސާއަކަށް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ޒޯނިންގ އެއްޗިސް ހަވާލުކުރެވިދާނެއެވެ.

ށ. ބޮޑު ފިޔަވަޅު އަދި ވަޒީފާގެ ކަނޑައެޅި ސަރަހައްދަކީ ކޮބައިކަމާ 7 ގެ ގޮތުގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކެވެ. އެހެންކަމުން، މި ސަރަހައްދުގައި ކުރުމަށް ހުއްދަކުރެވިފައިވާ މައިގަނޑު ހަރަކާތްތަކަކީ މަސްވެރިކުރުމާއި (ރެކްރިއޭޝަނަލް)، އިކޯ-ޓޫރިޒަމް އަދި ޓްރާންސިޝަނު މިސަރަހައްދުގައި ކުރުމަކީ ގެނެސްދޭ ކަންކަމެވެ. މި ގަވާއިދުގެ އެޓޭޗްމަންޓް 10 ގައި ހިމާޔަތްކުރެވޭ ސަރަހައްދުގައި ކުރުން މަނާކުރެވިފައިވާ ކަންކަމާއި އަދި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކުގެ ލިސްޓް ހިމެނިގެންވެއެވެ. ހިމާޔަތްކުރެވޭ ސަރަހައްދުން ފައިދާ ބޭނުންކުރުމުގެ އިރުޝާދުތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ:

1. ފީނުން: ޒޯނިންގ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަން ފަށާ ފުރަތަމަ އަހަރު ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަދަދު މޮނިޓަރ ކުރެވޭނެއެވެ. ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަދަދާއި ބާވަތްތަކަށް ބިނާކޮށް، ޕީއޭ ޒޯނިންގ ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންގެ ކޮންސަލްޓޭޝަން އަހަރީ ރިވިއު ފިޔަވަޅު ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނެސްނެއެވެ. އެޓޭޗްމަންޓް 11 ގައި ޕަރމިޓްގެ ބާވަތްތައް ހިމެނިގެންވާނެއެވެ.
2. މި ސަރަހައްދުގައި އެންކަރިންގ އެއްވެސް ފާހަގަކުރެވޭ ހުއްދައަކާއި ނުލައި ކުރެވިދާނެއެވެ. އަދި މިކަން ގަވާއިދުން މޮނިޓަރ ކުރެވިގެންދާނެއެވެ. މޮނިޓަރިން ނަތީޖާއިން އެންކަރިންގެ ސަބަބުން ސަރަހައްދުގެ މާހައުލަށް ނުރައްކާ އަސަރުކޮށް ކުރާކަން ފާހަގަވެއްޖެނަމަ، ޕީ.އޭ ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީއަށް އެންކަރިންގ ކުރުން މަނާ މުސްތަޤްބަލްގައި ހަނިކޮށްލުމާއި، އެންކަރިކުރަން ބޭނުންކުރާ އާލާތްތައް މަދުކުރުން ނުވަތަ ހުއްޓާ ދުރުކުރުން ފަދަ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތް ކުރެވިދާނެއެވެ.
3. ފަޅުމަސްވެރިކަން: ޒޯނިންގ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަން ފަށާ ފުރަތަމަ 2 އަހަރު ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަދަދު މޮނިޓަރ ކުރެވޭނެއެވެ. ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަދަދާއި ބާވަތްތަކާއި، ޕީއޭގެ ތިމާވެށީގެ ދެކޮޅުހެދުމަކަށް ބިނާކޮށް، ޕީއޭ ޒޯނިންގ ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންގެ ކޮންސަލްޓޭޝަން ފިޔަވަޅު ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނެސްނެއެވެ. އެޓޭޗްމަންޓް 11 ގައި ޕަރމިޓްގެ ބާވަތްތައް ހިމެނިގެންވާނެއެވެ.
4. ޕީއޭގައި ދިރާސާކުރުމަށް ޕަރމިޓެއް ބޭނުންވާނެއެވެ. އެޓޭޗްމަންޓް 12 ގައި ޕީއޭގައި ދިރާސާކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ހިމެނިގެންވާނެއެވެ.

ސަރަހައްދުތަކާއި ޒޯންތައް

މި ބައިގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ އެކި ހަރަކާތްތައް ޒޯންކުރެވިފައިވާ ގޮތެވެ. މި ޒޯންތައް އެކުލަވާލެވިފައިވަނީ މިހާރު މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ ގޮތް އަދި ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކަށް (އެޕެންޑިކްސް 11) ބިނާކޮށެވެ. ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ މައިގަނޑު 2 ކަމަކަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތައް ކުރެހުން 6 ގައި ދައްކާފައިވާނެއެވެ. މި ދެ ޒޯނުގައި ކުރުވަން ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކުގެ ތަފްސީލު ތާވަލު 1 ގައި ދެވިފައިވާނެއެވެ.

ތާވަލު 1: ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޒޯން

ބޭނުންކުރާ ގޮތް ނުވަތަ ސަރަހައްދު	ކުރުމަށް ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކުގެ ތަފްސީލު
ގެއިލިންގެ ޒޯން	ގެއިލި ކުރުން
މަސްވެރިކަން	އެސްވެރިކަން މަސްވެރިކަން (ވިޔަފާރި ބޭނުމަށް ނޫންގޮތަށް)

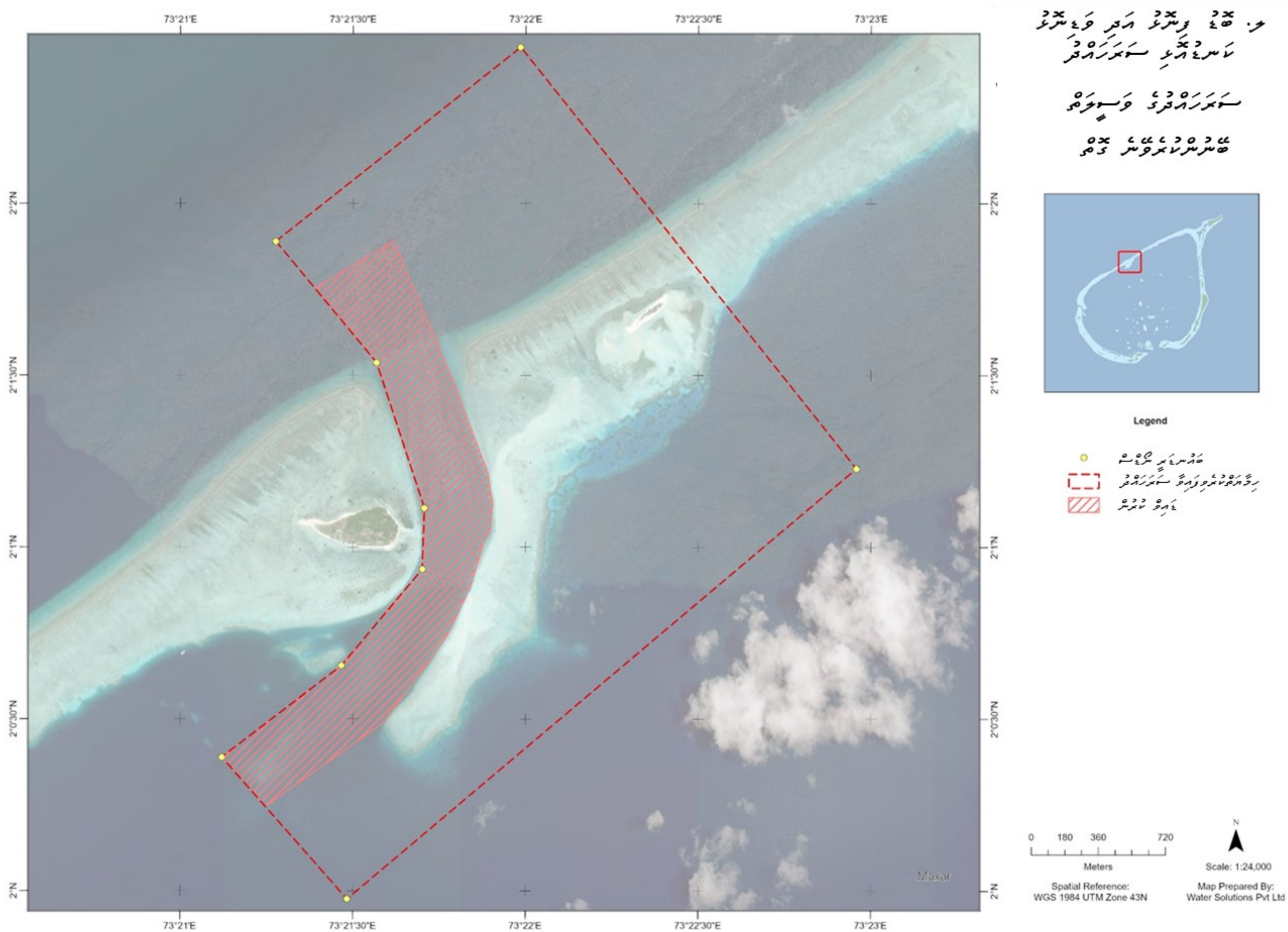

ކުރެހުން 6: ސަރަހައްދުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތުގެ ޗާޓު

ޑެސްޓިނޭޝަން ސުޕަރވައިޒަރ/އެސެސަރ ޕްރޮފައިލް

މި ޕްރޮފައިލްގެ ސެކްޝަން 4 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤްޞަދުތަކާއި ހާސިލްކުރުމަށްޓަކައި ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްރޮފައިލްގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ހަރަކާތްތަކުގެ ލިސްޓެއް ޓޭބަލް 2 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

މަސައްކަތު 1: ހިންގުމާއި ގުޅޭ މަސައްކަތު

މި މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރެއިން އެންމެ ފުރަތަމަ ކުރަން އަމާޒުކުރެވިފައިވާ ކަމަކީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ޓީމެއް ޑެސްޓިނޭޝަން ލެވެލްގައި ގާއިމުކުރުމެވެ. އަދި އެ ޓީމުން ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްރޮފައިލް ފާސްކުރުމާއި އަމަލު ކުރުން ސުޕަވައިޒްކުރާނެއެވެ. ޑެސްޓިނޭޝަން ޚާއްޞަ ހަމަޖެހުންތަކާއި އަދި ޑެސްޓިނޭޝަން ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީއަށް ބަލާ ދިރާސާތަކާއި، އިންޑިކޭޓަރސްތަކާއި ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް ފާހަގަކުރުމާއި ގުޅޭ ކަންތައްތައް ކަނޑައަޅާނެއެވެ. ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްރޮފައިލް ތަރައްޤީކުރުމަށް ޓީމުގެ ހުރިހާ ފަރާތްތަކެއް، ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، އެކަށީގެންވާ ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްރޮފައިލް ތަރައްޤީކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެހީތެރިކަން ޓީމަށް ދޭނެއެވެ. ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ ރޭވުންތަކާއި ސިޔާސަތުތަކުގައި ތަރައްޤީކުރުމާއި ހިމާޔަތްކުރުމާ ގުޅޭ ކަންތައްތައް ކުރިއަށް ގެންދާނެއެވެ. އަދި ޑެސްޓިނޭޝަން އޮނިގަނޑު ހުށަހަޅާފައިވާ ޤާނޫނީ ބާރުތަކާއި ވަސީލަތްތައް ބެލެހެއްޓުމާއި މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަސައްކަތްތައް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެއެވެ.

މަސައްކަތު 2: ޕްލޭނިންގ އަދި ރެގިއުލޭޓަރީ ނަޒާމާ ގުޅޭ މަސައްކަތު

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އެއްގަމާއި މޫދުގެ ރެގިއުލޭޝަނާއި އަދި އެޕްރޫވަލްގެ ސިޔާސަތު ބަޔާން ތަޢާރަފުކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރަމުން ގެންދާނެއެވެ. އެގޮތުން، ފުރަތަމަ ހަރަކާތްތައް ތަޢާރަފުކުރެވޭނެ އެ ސަރަހައްދުގެ ދިރާގެ ރެގިއުލޭޝަންގެ ނަޒަރުން މިންވަރު ދެނެގަތުމަށް ޚާއްޞަ ސިޔާސަތުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅާ ގުޅުންހުރި ހުށަހެޅުންތަކުގެ ދަށުން މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ހަމަޖައްސައި ކަނޑައަޅާނެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ހަރަކާތްތަކުގެ ތެރޭގައި ރެގިއުލޭޓަރީ ފްރޭމްވަރކެއް އެކުލަވާލުމާއި، މި ކަމަށް ބޭނުންވާ ހުއްދަތަކާއި ރެޖިސްޓްރޭޝަންތައް ހިމެނެއެވެ.

މަސައްކަތު 3: އިޤްތިޞާދީ، ސަގާފީ އަދި އިޖުތިމާޢީ ކަންކަމާ ގުޅޭ މަސައްކަތު

މި. ބޭނުންވާ އަދި ވަޒީފާ ކަންކަމާއި ސަރަހައްދާއި މަސްވެރިކަން ފަދަ އިޤްތިޞާދީ ހަރަކާތްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ހިމާޔަތްކުރުމާ ގުޅޭ ކަންކަން ދިރާސާކުރެވޭނެއެވެ. އެގޮތުގެ ތަޢާރުފު ގަވާއިދުގައި މި ސަރަހައްދުގައި ހިމާޔަތްކުރުން އެކުލަވާލެވޭ ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރެވޭ ހުރިހާ ފަރާތްތަކެއް ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން މުސްތަޤްބަލުގެ ކަންކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހަޅާނެއެވެ. މިގޮތުން ސަރަހައްދުގައި އިޖުތިމާޢީ ބައިވެރިވުމަށް ހިތްވަރު ދީ، ސަރަހައްދުގެ ތަރައްޤީއަށް ގުޅުންހުރި ޤާނޫނީ ބައިވެރިވުން ބޭނުންވާނެއެވެ. އެހެންކަމުން، ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްރޮފައިލް ތަޢާރަފުކުރުމުގެ 2 އަހަރު އަމާޒުކޮށްފައިވާ މި ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރުމާ ގުޅޭ ހުށަހެޅުންތައް، ޕްލޭނިން ހިންގާ ރަށްތަކުގެ ސަރަހައްދުތަކުގެ ތަފާސްހިސާބު އެކުލަވާލުމާއި ދިރާސާ ކުރުމާއި އެކަށީގެންވާ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައަޅާ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިއަށް ގެންދާނެއެވެ. ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ފަރާތްތަކުގެ ރަނގަޅު ގުޅުމާއި މި ސަރަހައްދުތަކުގެ ފާހަގަކޮށް ގުޅުމަށް މަސައްކަތްކުރެވޭނެއެވެ. މިގޮތުން ތަރައްޤީކުރުމަށް ބޭނުންވާ ގޮތަށް ހުށަހަޅާ ޕްރޮގްރާމްތައް ފަށާނެއެވެ.

ތާވަލު 2: މޮނިޓަރިންގ ހަރަކާތްތައް

މުއްދަތު	ހަރަކާތްތައް	އިންޑިކޭޓަރސް
2025 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މި ސަރަހައްދަށް ހާއްސަ މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮގްރާމް ގާއިމުކުރުމާއި މޮނިޓަރިންގ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަންފެށުން.	ޕީއޭ މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮޓޮކޯލާއި ދެމެހެއްޓެނިވި ފައިނޭންސިންގ ޕްރޮޓޮކޯލް ފާސްކުރުން	• އީ.ޕީ.އޭ / މިނިސްޓްރީ އިން މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮޓޮކޯލް ފާސްކުރުން • އީ.ޕީ.އޭ އިން ދެމެހެއްޓެނިވި ފައިނޭންސިންގ ޕްރޮޓޮކޯލް ފާސްކުރުން
	އަތޮޅު ކައުންސިލަށް މޮނިޓަރިންގ އޮތޯރިޓީ ހަވާލުކުރުން	• އަތޮޅު ކައުންސިލާއި އީ.ޕީ.އޭ އާ ދެމެދު ހެދޭ އެމް.އޯ.ޔޫ
	ޕީއޭ މޮނިޓަރިންގ ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީ އެކުލަވާލުން	• މެންބަރުން އައްޔަނުކުރުމުގެ ލިޔުންތައް • ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ޔައުމިއްޔާ
	މޮނިޓަރިންގ ޓީމު އެކުލަވާލުމާއި މުވައްޒަފުން ނެގުން	• އޮފީސް އިމާރާތް ނުވަތަ މަސައްކަތްކުރާ ތަން • މުވައްޒަފުންނާއި ވެވޭ އެއްބަސްވުންތައް
	ޕީއޭ އަށް ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރތައް (އެސްއޯޕީ) އެކުލަވާލުން	• ޕްރޮސީޖަރުފޮތާއި އެސް.އޯ.ޕީތައް
	މުވައްޒަފުންގެ ޤާބިލުކަން އިތުރުކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމް ހިންގުން	• ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރި ކަމުގެ ސެޓްފިކެޓްތައް
	ޓްރޭނިންގ ޕްރޮގްރާމް ހިންގުން	• ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރި ކަމުގެ ސެޓްފިކެޓްތައް
	ޕީއޭ ވެބްސައިޓާއި ސޯޝަލް މީޑިއާ ޕްލެޓްފޯމް ހެދުން	• ވެބްސައިޓް • ފޭސްބުކް، އިންސްޓަގްރާމް އަދި އެކްސް އެކައުންޓްތައް އެކްޓިވްކުރުން
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އިޖްތިމާއީ، ތިމާވެށީ، މާލީ އަދި އިޤްތިސާދީ ފައިދާތަކާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ރައްޔިތުންނާއި ޝަރީކް ފަރާތްތަކަށް ޕްރޮމޯޓްކުރުން	• މަޢުލޫމާތު ޕްރޮމޯޓްކުރިކަން ބޭނުންކުރެވުނު ވަސީލަތްތައް
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ލިމިޓްސް އޮފް އެކްސެޕްޓަބަލް ޗޭންޖް އެކުލަވާލުން	• ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ ލިމިޓްސް އޮފް އެކްސެޕްޓަބަލް ޗޭންޖް • ލިމިޓްސް އޮފް އެކްސެޕްޓަބަލް ޗޭންޖް ރިޕޯޓް

	ހިމާޔަތްކުރުމާ ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ކުރާ ޚަރަދު މޮނިޓަރކުރުން	• ޤަވާއިދާ ޚިލާފު އަދި ދެއިރު ޤާނޫނީ ބަރަހަލާތަކުގެ ރިޕޯޓްތައް • މަހުން މަހަށް މޮނިޓަރކުރާ ރިޕޯޓްތައް
	ޑިޕާޓްމަންޓް އިލެކްޓްރޯނިކް މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮޖެކްޓްތައް އެކުލަވާލުން (އެމްއިޖީ-4)	• ފާސްކުރެވިފައިވާ ޑިޕާޓްމަންޓް އިލެކްޓްރޯނިކް މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮޖެކްޓްތައް
	ކަނޑައެޅިފައިވާ ތާވަލާ އެއްގޮތަށް ޑިޕާޓްމަންޓް އިލެކްޓްރޯނިކް މޮނިޓަރިންގ ރިޕޯޓްކުރުން	• ޑިޕާޓްމަންޓްގެ ރިޕޯޓްތައް
	ޑިޕާޓްމަންޓް ޕްލޭން މުރާޖަޢާކުރުން	• ފާސްކުރެވިފައިވާ މުރާޖަޢާކުރެވުނު ޑިޕާޓްމަންޓް ޕްލޭން
2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ޕްރޮޖެކްޓްގެ އޮޑިޓާގައި މިހާރު ހުރި މިންވަރަށް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ރަނގަޅަށް ޤާނަ، މާލިއްޔަތު ރަނގާ، މަޒީ، މިއަދު އަދި ވެލީގެ އާޓިކަލް ދުރުހެއްޓުން، އަދި އެ ސަރުކާރުގެ ދިރާސާތަކުގެ ނަސޭހަތްތަކާއި ޝިކާޔަތްތަކުގެ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުން.	ޑިޕާޓްމަންޓް ޕްލޭނާއި އެކުލަވާލައި ތަންފީޛުކުރުން	• ޑިޕާޓްމަންޓް ޕްލޭން
	ހިމާޔަތްކުރުމާ ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް ކޮމިޓީއާއި ޑިޕާޓްމަންޓް އެކުލަވާލުން	• ހިމާޔަތްކުރުމާ ސަރުކާރުގެ ރިޕޯޓްތައް • ފާސްކުރެވިފައިވާ ޑިޕާޓްމަންޓް ރިޕޯޓްތައް
	ކަނޑައެޅިފައިވާ ތާވަލާ އެއްގޮތަށް ޑިޕާޓްމަންޓް ރިޕޯޓްތައް ތައްޔާރުކުރުން	• ދައުރުކުރުމުގެ ރިޕޯޓްތައް • ބަޖެޓް މަޢުލޫމާތު
	ކަނޑައެޅިފައިވާ ތާވަލާ އެއްގޮތަށް ޑިޕާޓްމަންޓް ރިޕޯޓްތައް ހުށަހެޅުން	• ހިމާޔަތްކުރުމާ ސަރުކާރުގެ ރިޕޯޓްތައް • އެންމެހާ ޑިޕާޓްމަންޓްތަކުގެ ރިޕޯޓްތައް
2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މިހާރު ޝަފާފިއްޔަތާއި މަސްއޫލިއްޔަތު މި ސަރުކާރުން ބަލަހައްޓާ މިންވަރު ދެނެގަން، ދުރުވިސްނުމާއި ގޮތުގައި މިކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އެކަށީގެންވާ އުސޫލުތަކެއް އެކުލަވާލައި ތަންފީޛުކުރުން.	ހިމާޔަތްކުރުމާ ސަރުކާރުގެ މުހިންމުކަން މުޖުތަމަޢުއިން ދެނެގަންނަ މިންވަރު ބެލުން	• ކޭއޭޕީ ސާވޭ ޑޭޓާ • ކޭއޭޕީ ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް
	މުޖުތަމަޢުގެ ނަޒާހަތު، އެޖެންސީ އަދި ޕްރައިވެޓްސެކްޓަރ (ކޭއޭޕީ) އެސެސްމަންޓް ގަވާއިދުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން	• ކޭއޭޕީ ސާވޭ ޑޭޓާ • ކޭއޭޕީ ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް
	ޕީއޭ ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހަރަކާތްތަކާއި މޮނިޓަރކުރުމުގެ އުސޫލު އެކުލަވާލުން	• މަހުން މަހަށް މޮނިޓަރކުރާ މަޢުލޫމާތު • ހިމާޔަތްކުރުމާ ސަރުކާރުގެ ދައުރުކުރުމުގައި މޮނިޓަރކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި އުސޫލުތަކާއި
	ޕީއޭ ގެ ބޯޑުގައި ހިންގާ މީޓިންގ، ކަސްޓަމަރުން އަދި ދުވަސްވަރުގެ ހަރަކާތްތަކާއި މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަޢުލޫމާތު އާއްމުކުރުން	
	ޕީއޭ ގެ ބޯޑުގައި ހިންގާ ކޮމިޓީތަކުގެ އުސޫލުތަކެއް އެކުލަވާލައި ތަންފީޛުކުރުން	

ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ބަދަލުކުރުމާއި ތަރައްޤީކުރުން

- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ކުރުން މަނާކުރެވިފައިވާ އަދި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ޙަރަކާތްތަކަށް އެނެކްސް 10 ގައި ދެވިފައިވާނެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާއި ބެހޭ މަޢުލޫމާތު ޕާކް ފެސިލިޓީ ސެންޓަރއިން ލިބެން ހުންނަންވާނެއެވެ. އަދި އާންމުންނަށް މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ކޮންސަރވޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގަންވާނެއެވެ. ސަރުކާރާއި ޖަމްޢިއްޔާޖަމާޢަތް ފަދަ ފަރާތް ސްޓޭކްހޯލްޑަރުން ކޮންސަރވޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިކުރުވަންވާނެއެވެ.
- ޖާގަތަކުގެ ފަރާތްތަކުގެ ބަރަދާތަކާއި ޒިންމާދާރުވުން ފާހަގަ ކުރެވޭ ގޮތަށް ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ގުޅިގެން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. ޤާނޫނީ ސަރަހައްދު ދެނެގަނެ ކަނޑައަޅައި މިކަން ސަރުކާރާއި ބެހޭ ބައިވެރިވުން ފަރާތްތަކަށް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
- މި ސަރަހައްދަށް ޖާގަތަކުގެ ފަރާތްތަކުން ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރުމަށް ބެލެހެއްޓުމާއި ގަވާއިދުތައް ތަންފީޒުކުރުމުގައި އެއްބާރުލުން ދިނުމާއި ފަދަ ފަރާތް ސްޓޭކްހޯލްޑަރުން ބައިވެރިކުރުވާފައިވާނެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާއި ޚިލާފުވާ ހާލަތްތަކުގައި ފިޔަވަޅު އަޅާނީ ބެލެހެއްޓުމުގެ ފަރާތުން ޤާނޫނު (4/93) އާއި މި ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ފިޔަވަޅު އަޅަންވާނެއެވެ.
- މި ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންވެފައިވާ ގޮތަށް ގަވާއިދުތަކާއި ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާއި ގުޅޭ ގޮތުން މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ރިޕޯޓުކުރަންވާނެއެވެ.

މޮނިޓަރކުރުމާއި އިވެލުއޭޓްކުރުން

މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް ހަދާފައިވާ މަސައްކަތުގެ ތާވަލު އަދި ބަޖެޓުކުރުން އެޕެންޑިކްސް 14 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ. މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރެވުނު މިންވަރު ބެލުމަށް ޕާފޯމަންސް އިންޑިކޭޓަރުތައް، މޮނިޓަރކުރުމުގެ ދާއިރާތަކާއި، ކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން މޮނިޓަރިންގ ޕްލޭން ތައްޔާރުކޮށްފައި، ކޮންމެ 5 އަހަރަކުން އެއްފަހަރު ރިވިއުކޮށް ޕްލޭން އަޕްޑޭޓްކުރަންވާނެއެވެ. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ ދަށުން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާ ދެނެގަތުމަށް މި ސަރަހައްދުގެ ތިމާވެށީގެ ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް ހަދާފައިވާނެއެވެ. އެގޮތުން، މި ސަރަހައްދުގެ ހަރަކާތްތަކުގެ ދަށުން ފުރަތަމަ ކުރާނެ މަސައްކަތަކީ ތިމާވެށީގެ ހާލަތު ބަލައި، މި ސަރަހައްދު މޮނިޓަރކުރުމެވެ.

- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މިހާރުގެ ތިމާވެށީގެ ހާލަތު ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ބެލެހެއްޓުމަށް އެސެސްމަންޓެއް ހަދައި އަދި މި ސަރަހައްދު ދެމެހެއްޓުމަށް މޮނިޓަރކުރުން ފަށާނެއެވެ.
  - އެޕެންޑިކްސް 8 ގައި މި ސަރަހައްދުގެ ތިމާވެށި މޮނިޓަރކުރުމުގެ ގައިޑްލައިންތައް، މޮނިޓަރކުރާނެ ޕެރަމީޓަރުތައް، ޑޭޓާ އަދި މެތަޑޮލޮޖީ ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.
  - މި ސަރަހައްދުގައި މަސައްކަތްކުރާ ރޭންޖަރސް އަދި އެންވަޔަރަންމަންޓް އޮފިސަރުން މި ސަރަހައްދުގެ ތިމާވެށި މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.
  - މޮނިޓަރިންގއިން ލިބޭ މަޢުލޫމާތު ދިރާސާކޮށް، ޤައުމީ ރިޕޯޓުތަކާއި އަދި ޕްލޭނިންގއަށް ބޭނުންކުރުމަށް ރިޕޯޓުތައް ތައްޔާރުކޮށް އިންފޮމޭޝަން ހިއްސާކުރަންވާނެއެވެ.
  - ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ބޯޑު ދައުރުކޮށްދާ މަސައްކަތްތައް އެންމެހައި ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންނާ ހިއްސާކުރުމަށް ކޮމިއުނިޓީ ސެޝަން އޮތުމާއި ޖަލްސާތަކެއް ބާއްވާނެއެވެ.
- ޖަމާޢަތްތަކާ ވިޔަފާރިތަކާއި، މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކާއި، އާންމުންގެ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމަށް ގެންދިޔުން ހަރަކާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ދަފްތަރުކޮށް ޓްރެކްކުރެވޭނެއެވެ. މީގެ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރުމުގައި ޖަމާޢަތްތަކާއި ވިޔަފާރިތަކާއި އެއްބަސްވެފައިވާ ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންގެ ދައުރު މި ސަރަހައްދުގެ އަގު ފައިދާތަކުން އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި ކުރަން ޖެހޭ ކަންކަމެވެ.
  - އެޕެންޑިކްސް 6 ގައި ދީފައިވާ ނަމޫނާ އެއްބަސްވުން، ގެސްޓްހައުސް އަދި މަސްވެރިކަމުގެ ވިޔަފާރިތަކުގެ ބޭނުންކުރާ މީހުންގެ/އަތޮޅުތެރޭގެ އަދަދު، ބޭނުންކުރާ މީހުންގެ އަދަދުތަކާއި ގޮތައިދީ ހިފާފައިވާ މިންވަރު މިންވަރު އެނގޭނެއެވެ.
  - އެޕެންޑިކްސް 6 ގައި ދީފައިވާ ނަމޫނާ އެއްބަސްވުން، މި ސަރަހައްދުގައި ކުރާ ވިޔަފާރިތަކާއި ސްޓޭކްހޯލްޑަރުން އެކުލެވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ލިބޭނެ ގޮތް ރާވާނެއެވެ.
  - މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމުގައި ރިސޯސް ޕާސަންސްގެ ޚިދުމަތް ހޯދުމާއި، ބޭރުން ތަޢުލީމީ ސައިންޓިފިކް ދިރާސާކުރުމަށް، އަދި ގައިޑުތަކާއި ގުޅިގެން ރިޕޯޓްކުރާ ފަރާތްތަކުން ތަޢުލީމީ ސަރަހައްދުތަކުގެ ސިފަ ބަލާނެއެވެ.
  - މޮނިޓަރިންގ އިން ލިބޭ މަޢުލޫމާތު ދިރާސާކޮށް، ޤައުމީ ރިޕޯޓުތަކާއި އަދި ޕްލޭނިންގއަށް ބޭނުންކުރުމަށް ރިޕޯޓުތައް ތައްޔާރުކޮށް އިންފޮމޭޝަން ހިއްސާކުރަންވާނެއެވެ.
  - ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ބޯޑު ދައުރުކޮށްދާ މަސައްކަތްތައް އެންމެހައި ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންނާ ހިއްސާކުރުމަށް ކޮމިއުނިޓީ ސެޝަން ޖަލްސާތަކެއް ބާއްވާނެއެވެ.

އެނެކްސް

އެނެކްސް 1: ލ.ބޮޑުފިނޮޅު އާއި ވަޑިނޮޅު ކަނޑުއޮޅި ހިންގުމުގެ އިދާރީ އޮނިގަނޑު

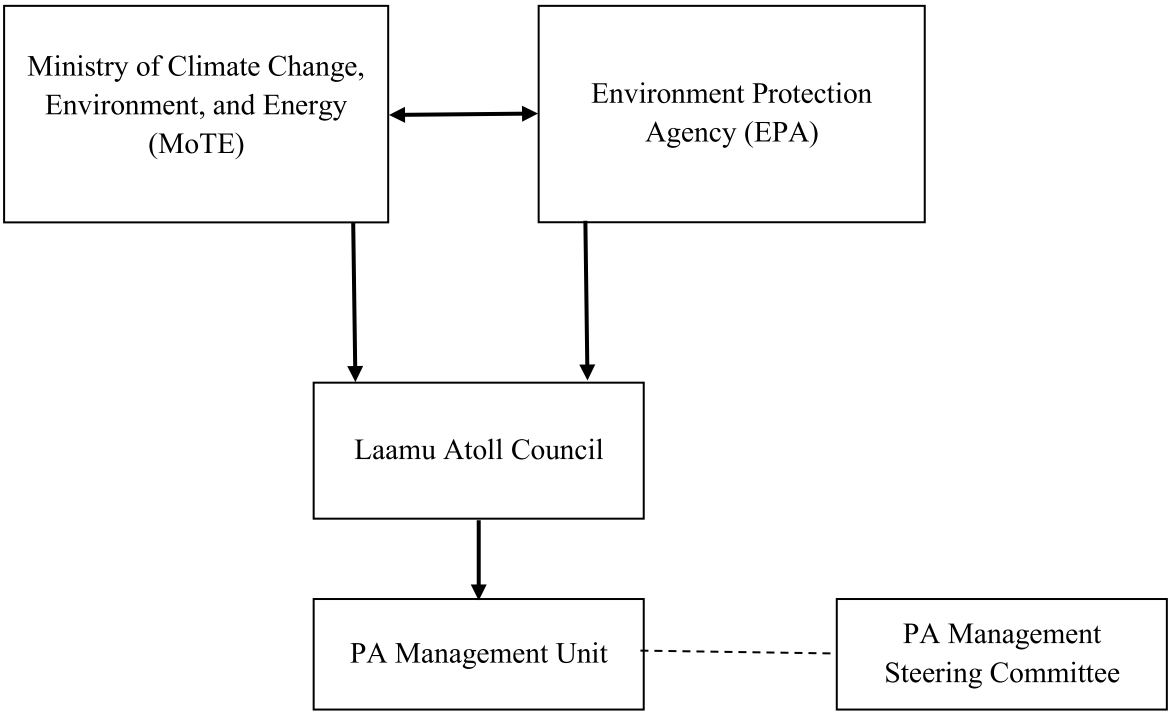

އެޕެންޑިކްސް 2: ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް އޮފީހުން ކުރާ މަސައްކަތްތައް

Manager

Administration
- Oversee operations of the management office
- Develop an annual programme and budget for the management office
- Prepare monthly reports
- Prepare annual PA management monitoring report to be submitted to the EPA
- Organize PA management steering committee meeting and provide secretariat support to the committee

PA maintenance and activities monitoring
- Monitor PA use and log types of use and number of users
- Monitor compliance of PA rules
- Attend to non-compliance and violation issues and prepare required incidence reports

Education, awareness, and outreach
- Prepare and implement an annual awareness, education and outreach program
- Disseminate information on the PA establishment purpose, benefits, and use guidelines to users and local community
- Maintain a PA website and other social media platforms
- Develop and implement programs to engage with local community to create awareness of the PA

Research and PA health monitoring
- Conduct periodic ecological assessments of the megafauna in the PA
- Generate information on the physical assessments of the PA and any changes
- Disseminate information of the health of the PA
- Develop data collection and research needs including citizen science-based data collection to support PA management

މުވައްޒަފުންގެ މަޢުލޫމާތު

އެންވަޔަރަމަންޓަލް އޮފިސަރ 1

ޓޫންޖާރސް 1

ސެކިއުރިޓީ 2

ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓުގެ ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި، ކައުންސިލް އޮފިސަރުންނާއެކު ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓް ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމަށް ދެ މުވައްޒަފުން ނެގޭނެއެވެ. މަސައްކަތް ފަށައިގަންނައިރު ބޭބޭގެ ދަތިތަކާ ރިޢާޔަތްކޮށް، އަމަލީގޮތުން މަސައްކަތް އެންމެ އެކަށޭނަގޮތަކަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ފަދަ މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅާނެއެވެ.

އެޕެންޑިކްސް 3: ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ހުނަރު ބޭނުންވާ ތަމްރީން

1. Course/Topics	Staff						Training delivery method
	Council	Administrative staff	Environment Officers	Communication Officers	Rangers	Steering committee	
PA Management							
Role of PAs in environmental conservation	x	x	x	x	x	x	short course
Legal frameworks and institutional setting for PA governance and management in the Maldives,	x	x	x	x	x	x	
General prescriptions rules for PAs in the Maldives,	x	x	x	x	x	x	
Adaptive management	x	x	x	x	x	x	
Limits of Acceptable Change	x	x	x	x	x	x	
PA financing and accounting							on the job training
Management of PA account	x	x					
Revenue generation and sustainable financing planning	x	x					
Education, awareness and outreach							on the job training
Participatory and rights-based approaches for PA management	x			x			
Community engagement	x			x	x		
Ecological monitoring and research							short training
Ecological surveying and data collection			x		x		
Data Analysis and Scientific Reporting			x				
PA management effectiveness monitoring							on the job training
Standards (IUCN Green List) and Monitoring tools for PA effectiveness (e.g. METT)			x	x	x		
Evaluation and Reporting		x	x				
Ranger training							short course
PA codes of conduct and rules					x		
Visitor engagement and management		x	x	x	x		
Non-compliance monitoring protocols					x		

Conflict engagement					x		
Drone surveillance and operation					x		
First aid					x		
Fire safety training					x		
Swimming skills					x		
Personal survival techniques					x		
Open water dive certification or above					x		
Niyami training					x		

އެޕެންޑިކްސް 4: އަހަރީ ޕްރޮގްރާމް އަދި މަސައްކަތު ޕްލޭން އެކުލަވާލުމުގެ އުސޫލު

- އަހަރީ ޕްރޮގްރާމުގައި ކުރިއަށް އޮތް އަހަރަށް ޕީއޭ މެނޭޖުމަންޓް ޕްލޭން ކުރިއަށް ގެންދާނެ ހަރަކާތްތައް ބަޔާންކުރެވިފައި ވާންވާނެއެވެ. އަދި މި ހަރަކާތްތައް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތަކާއި ބަޖެޓް ހިމަނަންވާނެއެވެ.
- އަހަރީ ޕްރޮގްރާމުގައި އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމަނަންވާނެއެވެ:
  - އަހަރު ތެރޭގައި ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ މެނޭޖުމަންޓް ލަނޑުދަނޑިތައް
  - ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަޙައްދު ހިންގާ ބެލެހެއްޓުމަށް ފާއިތުވި އަހަރުތަކުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ހަރަކާތްތަކުގެ އިތުރުން، ހިންގުން އިތުރަށް ރަނގަޅުކުރުމަށް ހިންގިދާނެ އެއް ހަރަކާތްތަކާއި ޕްރޮގްރާމްތައް ހިމެނޭ ޕްލޭނެއް. މި ހަރަކާތްތައް އަމާޒުކުރަންވާނީ އަންނަނިވި ދާއިރާތަކަށެވެ. އަދި ހަރަކާތްތައް ހިންގާނެ ޓައިމްލައިނެއް ހިމަނަންވާނެއެވެ:
    - އިދާރީ އަދި އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ މެނޭޖްމަންޓް
    - ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތަކާއި އާންމުން ބޭނުންކުރުން މޮނިޓަރކުރުން
    - ދިރާސާކުރުމާއި މޮނިޓަރކުރުން
    - ތަޢުލީމު، ހޭލުންތެރިކުރުވުން އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން
  - އިންސާނީ ވަސީލަތްތަކާއި، އިކުއިޕްމަންޓް، އަދި ތަކެތީގެ ހިމެނޭ ޚަރަދު ބޭނުންވާ އެންމެހާ ވަސީލަތްތައް
  - ޕްރޮގްރާމްތައް ތަންފީޒުކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ ބަޖެޓުގެ އަންދާޒާއެއް
- ތަފްސީލާ ހަރަކާތްތަކާ ވަސީލަތްތަކާއި ބަޖެޓުގެ ބޭނުންތަކަށް ދެނެގަތުމަށް ތިރީގައިވާ ނަމޫނާ ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.

Name of PA:
Activity description:

Personnel needs (list all personnel needed, including current and additional staff)

Job Title	Quantity	Number of working months	Cost per month (MVR)	Total Cost (MVR)

Supplies, Equipment & vehicles (items that need to be purchased or rented)

Item	Quantity	Unit Cost (MVR)	Total cost (MVR)

Contractual Services (List all work to be done by contract with non-PA staff)

Services needed	Estimated Cost (MVR)

Training needs

Corse Title	Cost of course (MVR)	Travel & Other expenses (MVR)	Total Cost (MVR)

Summary of Costs (MVR):

Item	Total Cost (MVR)
Personnel	
Supplies and Material	
Contractual Services	
Training	
Total cost	

އެޕެންޑިކްސް 5: އަހަރީ ރިޕޯޓުކުރާ ފޯމު

The annual report should include the following areas

1. Introduction
    - Provide a description of the PA and an overview of the PA management objective.
    - Include an outline of the report and its objective
2. Administration and Finance
    - Updates on staffing, and trainings
    - maintenance and waste management with available data
    - Budgeting including income and expenditures
3. Activities and Programmes
    - Recreational and fisheries activities done in the PA including number of users/boats
4. Compliance Monitoring
    - Incidences of non-compliance and illegal activities
    - Action taken - Fines and penalties
    - recommendations
5. Education, Awareness and Outreach
    - Webpage and social media engagements and stats
    - Activities undertaken at PA for awareness raising and education
    - Activities undertaken in collaboration with community
    - Any publications or reports produced during the reporting period
    - Other outreach activities
6. Research & Monitoring
    - Report on overall physical health of the PA with any data collected during the reporting period.
    - Include trends of health of the area based on previously collected data
    - Any incidences of risks or unusual impacts on the health of the area
    - Any ongoing research during the reporting period
7. Monitoring and Evaluation
    - Report on any monitoring effectiveness assessments undertaken during reporting period (e.g. METT)
8. Conclusions & Recommendations
    - A summary of the overall report
    - Overview of management effectiveness
    - Recommendations to improve management

އެޕެންޑިކްސް 6: މަހުން މަހަށް ދޭ ރިޕޯޓު ކުރާ ފޯމު

Note: Please fill out the sections of this report that are applicable or have relevant updates for this month. If a section does not apply or there have been no changes, it is not necessary to complete it.

Administration

Number of Staff at PA Management office:	
Number of Trainings conducted: (List details of each training below)	

Name of training	# participants	Duration	Training conducted by	Training mode

Budget

Total revenue (MVR): (List all types of revenue generation in table below)	

Total Expenditure (MVR): (List all types of revenue generation in table below)	

Revenue source	**Amount (MVR)**
Annual budget	
External projects	
donations	
Fees or permits	
fines	
Others	

Expense	**Amount (MVR)**
Salaries	
Trainings	
Equipment	
Maintenance	
Consumables	
Others	

PA Use

Number of diver boats:	
Number of divers	
Number of reef fishing boats	
Number of recreational fishing boats	
Number of bait fishing boats	

Number of dolphin watching cruises	
Other activities	

Provide a graph of daily visitor log counts

Non-compliance and illegal activity:
List all incidences

Incident description	Action taken

Education, Awareness & Outreach

List activities undertaken during reporting period

Date(s)	Activity description	Target audience	# people engaged	Link to activity report

List any knowledge products produced (e.g. video, publication, report)

Description of product	Type of product	Link to location

Research and Monitoring

List ecological monitoring activities undertaken during reporting period

Date(s)	Monitoring type (e.g. megafauna, grouper, water quality)	Numbers observed	Link to available reports

Research Activities

Research permit number	Research project description	Research conducted by	Activities carried out	Available reports/data

އެޕެންޑިކްސް 7: ޑިޖިޓަލް ފައިނޭންސްގެ ސަރވޭ ސުވާލު ކަރުދާސް އެކުލަވާލުމުގެ އިރުޝާދު

- ޑިޖިޓަލް ފައިނޭންސްގެ ސަރވޭގެ މަޤްޞަދަކީ މި ސަރަހައްދަށް ޑިޖިޓަލް ފައިނޭންސްގެ ތަޖުރިބާ ބަލައި ޕީ.އޭ ހިންގުމަށާއި ކުރިއަށް އޮތްތޯ ޑިޖިޓަލް ފައިނޭންސްގެ ތަޖުރިބާ ރަނގަޅުކުރުމަށް އެހީތެރިވުމަށް އެފައިނޭންސްގެ ހިއްސާ ހޯދުމެވެ.
- ޑިޖިޓަލް ފައިނޭންސްގެ ސަރވޭ އޮންލައިން ފޯމެއްގެ ގޮތުގައި ތައްޔާރުކޮށް، ޑިޖިޓަލް ފައިނޭންސަށް ފޯމު ފުރުމަށް އެދިވަޑައިގަން
- މީގެ އިތުރުން ބޭންކާ ފައިނޭންސަކަށް ވިޔަފާރި ސަރވިސްތަކުގައި ހުރުމުން ސުވާލު ކުރުންތައް ފުރިހަމަކުރެވިފައިން
- ޕޮލިސީގައި އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމެނިފައިވެއެވެ. އަދި ދިރާސާގެ ނަތީޖާއަށް ބަލައި ސުވާލު ކުރުމަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނެވިފައިވެއެވެ.

ސެކްޝަން	ސުވާލު
ސޯޝިއޯ ޑިމޮގްރަފިކް	އުމުރު
	ޖިންސު
	ޑިޖިޓަލްކުރި އެކައުން، ގޮތުފެންވަރު، އާއިލާ އާމްދަނީ
	ދިރިއުޅޭ ތަން (މ. އަތޮޅު މާލެ، ތ. އަތޮޅުން ބޭރު ދިވެހިރާއްޖެ، މަސައްކަތު ވިސާގައި ހުރި ބިދޭސީއެއް ނުވަތަ ބޭރުގެ ފަތުރުވެރިއެއް)
	ތައުލީމީ ފެންވަރު
ތ. އަތޮޅުން ކުރި ޑިޖިޓަލްޕޭމަންޓް މައުލޫމާތު	ތ. އަތޮޅުން އައިސް ހުންނަނީ ކޮން ރަށެއްގައި؟ (ހިރާ ރަށްތަކާއި ޓީރިސޯޓް ރިސޯޓްތައް ވިސްޓްކުރި)
	ތ. އަތޮޅުން އައިސް ހުންނަނީ ކޮންކަހަލަ ތަނެއްގައި؟ (ގެސްޓްހައުސް، އަމިއްލަ ގެ، ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ގެ، ރިސޯޓް، އެހެނިހެން)
	މަސައްކަތް ކުރަނީ ކިހިނެއްތޯ؟ (އަމިއްލަ ކާރު، ބަސް، ޓެކްސީ، ސްޕީޑްބޯޓް، މަސްދޯނިބޯޓް، އެހެނިހެން)
	ތ. އަތޮޅުން ޑިޖިޓަލްކޮށްދޭ ސަބަބަކީ ކޮބާ؟ (މަސައްކަތް، ކޯހެއް، ޒިޔާރަތް، ބޮޑުވެރިކުރުން، އެހެނިހެން)
	ތ. އަތޮޅުން ޑިޖިޓަލް މިހާރަށް، މި އަތޮޅުގައި ހުންނަން ގެސްޓްހައުސް ރާއްޖެ މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟
	މިއީ ތ. އަތޮޅުން ކުރައްވާ ފުރަތަމަ ޑިޖިޓަލްތޯ؟ އެހެންނޫންނަމަ، ގޮތެއްގެ ކިތައް ފަހަރު ތ. އަތޮޅުން ޑިޖިޓަލް ކުރައްވައިފިންތޯ؟
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ކުރި ޒިޔާރަތް	މިއީ މި ސަރަހައްދަށް ކުރި ފުރަތަމަ ޒިޔާރަތްތޯ؟ ނޫންނަމަ، ގޮތެއްގެ ކިތައް ފަހަރު ޒިޔާރަތްކުރިންތޯ؟
	މި ސަރަހައްދުގައި ކޮއްވެސް ބާވަތެއް ކޮންކަހަލަ ތަޖުރިބާތަކެއްތޯ؟ (ބޭނުންވާ ހުރިހާ ޖަވާބެއް ފާހަގަކުރޭ) • އެޑްވެންޗަރ ޓޫރިޒަމް (ޑައިވިންގ، ސްނޯކްލިންގ، ކައިޓްސާފިންގ ފަދަ) • އަރާމުކުރުން • ގުދުރަތީ ރީތިކަން ބެލުން • ދިރޭތަކެތި ބެލުން • ތައުލީމީ ބޭނުންތަކަށް

	• އެހެނިހެން (ބަޔާންކުރޭ)
	މިތަނީ ހިމާޔަތްކުރުވިފައިވާ ސަރަހައްދެއްކަން އެނގޭތޯ؟
	މިތަން ހިމާޔަތްކުރުވިފައިވާ ސަބަބު އެނގޭތޯ؟
	މިތަނުގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކުރި ކޮން ކަމެއްތޯ؟ (ކުރި ކަންކަން ފެންނަ ހުރިހާ ގޮތެއްގައި ފާހަގަކުރޭ) • ކުޅިއާއި ވަށައިގެންވާ ސަރަހައްދު ބަލާލުން • މޫދަށް އެރުން • ޕިކްނިކް ދިއުން • ރާގާ އެޅުން • ކޭމްޕްކުރުން • ދޫނި ބެލުން • އެހެނިހެން (ބަޔާންކުރޭ)
ޒިޔާރަތްކުރި ފަރާތުގެ ތަޖުރިބާ	ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުން ލިބުނު ތަޖުރިބާއާމެދު ކިހާ މިންވަރަކަށް ހިތްހަމަޖެހޭތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ. (1- ވަރަށް ހިތްހަމަނުޖެހޭ، 2- ހިތްހަމަނުޖެހޭ، 3- މެދުމިން، 4- ހިތްހަމަޖެހޭ، 5- ވަރަށް ހިތްހަމަޖެހޭ)
	ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެކަށީގެންވާ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވޭތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- އެއްގޮތަކަށްވެސް ނުލިބޭ، 2- ނުލިބޭ، 3- މެދުމިން، 4- ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ލިބޭ، 5-ބޭނުންވާ ވަރަށް ލިބޭ)
	ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ސާފުތާހިރުކަން ފެނުނީ ކިހިނެއްތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- ވަރަށް ނަސާފު، 2- ނަސާފު، 3- މެދުމިން، 4- ސާފު، 5- ވަރަށް ސާފު)
	ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޚިދުމަތްތައް (ފާހާނާ، ކާއުޅުގެ އިންތިޒާމު، ފަރު) މުހިންމުވަނީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- މުހިންމުނޫން، 5- ވަރަށް މުހިންމު)
	ތިބޭފުޅާ ދަތުރުތަކުގައި ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުތަކަށް ޒިޔާރަތްކުރުމަށް ބަލާއިރު އެތަނުގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކުރުމާއި ދެމެހެއްޓުމަށް ބެލުން މުހިންމުވަނީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ؟ 1-5 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- މުހިންމުނޫން، 5- ވަރަށް މުހިންމު)
	ރާއްޖޭގެ ވެށްޓާއި، ދިރޭތަކެއްޗާއި، ފަރު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ތަޢުލީމީ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް ޝައުޤުވެރިކަން ހުރީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- އެއްވެސް ޝައުޤުވެރިކަމެއް ނެތް، 5- ވަރަށް ބޮޑަށް ޝައުޤުވެރިވޭ)
ޒިޔާރާއި ޚަރަދު	ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތަޖުރިބާ ލިބުމަށް ދަތުރުކުރުމުގައި އެއްވެސް ފީއެއް އަދާކުރަން ބޭނުންފުޅުވޭތޯ؟
	ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދަށް ދުވަހަކަށް އިތުރު އެއްވެސް ޒިޔާރާ އަގެއްތޯ؟

އެޕެންޑިކްސް 8: ޕީ.އާރް ގަވާއިދުތަކާ ހިފެހެއްޓުމާ ބާރުއެޅުމާ މޯނިޓަރކުރުމުގެ އުސޫލުތައް

ތިރީގައި މިވަނީ ޕީ.އާރް ގަވާއިދުތަކާ ހިފެހެއްޓުމާ ބާރުއެޅުމަށްޓަކައި ޕީ.އާރް މެނޭޖްމަންޓް ޓީމުން އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތަކެވެ.

1. ލ. ގަން ކައުންސިލުގެ ދަށުން ގާއިމުކުރެވިފައިވާ ޕީ.އާރް މެނޭޖްމަންޓް ޓީމަކީ ގަވާއިދާ ހިލާފު ކަންކަން ބަލަހައްޓައި ރިޕޯޓްކުރުމުގެ މައިގަނޑު ޒިންމާ އުފުލާ ފަރާތެވެ.
2. މެނޭޖްމަންޓް ޓީމަށް މިފަދަ މައްސަލަތަކާއި އިޖުރާއާތު، އެކަންކަން ސުލްހަވެރިކަމާއެކު ހައްލުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވެއެވެ.

3. ގަވަރމަންޓް ޕޯޓަލްގެ މުވައްޒަފުންނަށް ސިޓީ ފޮނުވުން ނުވަތަ ފޯރަމް، ސާވޭ، އީމެއިލް ނުވަތަ އެހެނިހެން މުވާސަލާތީ ވަސީލަތްތަކުން މިފަދަ ޚިދުމަތްތަކުގެ ރިޕޯޓް ލިބިދޭނެއެވެ.

4. މައްސަލައެއް ރިޕޯޓުކުރާ ދުވަހު ގަވަރމަންޓް ޕޯޓަލްގެ އޮތޯރިޓީ ރެސްޕޮންސް އެކަމާބެހޭ މައުލޫމާތު އެއްކުރަންވާނެއެވެ. ގަވާއިދާ ޚިލާފު އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިނގާނަމަ ވަގުތުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. ނުވަތަ އީ.ޕީ.އޭ އިން އަންގާ ގޮތެއްގެ މަތިން އެކަށައެޅިފައިވާ ފިޔަވަޅުތައް އަޅަންވާނެއެވެ.

5. މައްސަލަ ރިޕޯޓުކުރާތާ 5 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އީ.ޕީ.އޭ އިން މައްސަލައިގެ ރިޕޯޓެއް ތައްޔާރުކުރަންވާނެއެވެ.

6. އީ.ޕީ.އޭ އިން މައްސަލަ ބަލާ، މައްސަލަ ރިޕޯޓުކުރާތާ 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އަޅަންވާނެއެވެ.

7. ގަވަރމަންޓް ޕޯޓަލުން ރިޕޯޓުކުރެވޭ ހުރިހާ މައްސަލަތަކުގެ ރެކޯޑް ބަލަހައްޓައި، މަހުން މަހަށް އެކުލަވާލާ ޕީ.އޭ ގަވަރމަންޓް ރިޕޯޓުގައި މައްސަލަތަކުގެ ލިސްޓެއް ހިމަނަންވާނެއެވެ.

8. އީ.ޕީ.އޭ އިން ރިޕޯޓުކުރާ މައްސަލަތަކާއި އެޅުނު ފިޔަވަޅުތަކުގެ ރަޖިސްޓްރީއެއް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

9. މައްސަލަތަކަށް އިޖާބަދިނުމުގެ ޕްރޮސެސް އަންގައިދޭ ފްލޯ ޗާޓެއް ތިރީގައި އޮވެއެވެ.

Flow diagram of Incidence Attendance Mechanism

Reporting of Incidence
Incidence issues are directly observed by staff or reported through phone, letter, email, or other means of communication.

↓

Recording an Incidence
Staff visits the site to collect and record information about the incident
(On the day the incident is reported)

↓

Reporting of Incidence
Staff shall review the incident and immediately stop any actions that are in violation of the PA rules or take necessary mitigation action as advised by the EPA
(On the day the incident is reported)

↓

The Management Unit shall send a report incidence to the EPA

↓

The EPA shall investigate the reported incident and take necessary action.

އެނެކްސް 9: ޕީ.އޭ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ހަރަކާތަށް ފިޔަވަޅުއެޅުމުގެ އުޞޫލުތައް

Attribute	Parameter	Method	Frequency for periodic monitoring
Terrestrial			
Vegetation	• Vegetation species and composition • tree height and girth • canopy cover • Tree health • Invasive species	Transects, plots	Annually (special focus on seasonal changes)
Fauna	• Species and composition • Health	Visual surveys	Annually (special focus on seasonal changes)
	• Avifauna species and numbers • Migratory birds	Observations by rangers (In future can develop citizen science reporting)	Continuously and reported in monthly report (special focus on seasonal changes)
Human Impact	• Litter by weight • Litter composition	Observations by rangers	Continuously and reported in monthly report
Beach & Coastal Environment			
Erosion and coastal changes	• Beach profile • Beach line at high tide and low tide • Vegetation line	Surveying using level, staff and GPS Aerial imagery	Once every 3 months
Coastal vegetation	• Species and composition along beach line	Line transects	Annually
Marine Environment			
Water quality	• Temperature • pH • Salinity • Electrical conductivity • Nitrates, Phosphates, Ammonia, • Faecal coliform, and Total coliform • Other pollutants	Onsite testing and laboratory testing	Biannually
Coral reef health	• Percentage live coral cover • Species and abundance • Invasive species	Quadrant	Annually

	• Coral bleaching	Visual quadrants	• Monitor following a MMRI alert in Laamu Atoll. • Continue to monitor every 6 months after a bleaching event to check recovery
Fauna	• Species abundance and composition	Visual surveys	Annually
Pollution	• Litter weight and composition • Visible oil or another surface contamination • Others	Observations by rangers	Continuously and reported in monthly report

އެޕެންޑިކްސް 10: ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޝިކާޔަތް ވެރިޖެހުމުގެ ކުރާ ތާވަލު

The PA management Unit shall maintain a registry of grievances and attend to any complaints, disputes or grievances related to the governance or management of the PA. The following provides guidelines for receiving and resolving any complaints, disputes or grievances related to the governance or management of the PA.

1. The PA Management Unit shall have a designated staff member to address all potential complaints, disputes or grievances related to the governance or management of the PA.
2. The PA Management Unit shall maintain a registry of grievances, which will record the details and nature of the complaint, the complainant, the date and actions taken as a result of the investigation. It will also cross-reference any noncompliance report and/or corrective action report or other relevant documentation.
3. The PA Management Unit shall address any grievances in 3 stages (**Error! Reference source not found.**). The PA Management Unit shall make the grievance redress mechanism publicly available.
4. Any individual or parties (affected person) can report a complaint, dispute or grievance regarding the governance or management of the PA to the PA Management Unit via email, phone, in-person or via the Gan Island Council.
5. The PA Management Unit will lodge the complaint in the grievance registry and resolve the matter in consultation with relevant parties within 7 (seven) days of receiving the report.
6. The PA Management Unit should inform the affected person of the outcome within 7 (seven) days of receiving the report.
7. If the matter is not resolved to the satisfaction of the affected party, then the PA Management Unit should submit the grievance to the PA Management Steering Committee.
8. The PA Management Unit should arrange a meeting of the PA Management Steering Committee to review the matter and the Committee shall come to a decision.
9. The PA Management Steering Committee should inform the affected person of the decision.
10. If the matter is not resolved to the satisfaction of the affected party, the party may take up the matter in the relevant judicial court of the Maldives.

Table 1· Grievance Redress Mechanism

Stage	Process	Duration
1	Reporting: Affected party reports grievance to PA Management Unit	Anytime
	PA Management Unit lodges the complaint in a registry and reviews and resolves the incident	Within 7 days from reporting
	PA Management Unit informs of outcome to affected party	7 days from reporting
If unresolved go to stage 2		
2	PA Management Unit takes grievance case to the PA Management Steering Committee	8 days from reporting
	PA Management Steering Committee reviews and resolves the grievance	-
	PA Management Unit informs of outcome to affected party	-
If unresolved go to stage 3		
3	PA Management Unit takes grievance case to the EPA/ MoTE	-
	EPA/ MoTE reviews and resolves the grievance	-
	PA Management Unit informs of outcome to affected party	-
If unresolved go to stage 4		
4	If the affected party is not satisfied then the party can take the matter to appropriate courts	As per the judicial systems

އެޕެންޑިކްސް 11: ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ހުއްދަ އަދި މަނާވެފައިވާ ހަރަކާތްތައް

Note: The activities which are allowed within the PA are indicated with a right mark (√) and the activities that are prohibited are marked with a wrong mark (X). Activities that are not relevant or applicable to an area are indicated with a (NA). Activities indicated by an asterix (*) can be carried out by special permits.

Activity	Marine Area
Any activities that may cause harm to or alter the PA	X
Littering	X
Using strong lights during nighttime to lure protected species to shallow areas	X
Introduce any new or alien species into the area	X
Feeding the birds, fish and other species present in the area	X
Mining or conducting any research to find gas, oil or minerals	X
Reclamation and dredging	X
Anchoring	X
Infrastructure development	X
Aquaculture/mariculture	X
Sand and coral mining	X
Releasing any pollutants into the reef and placing outfalls	X
Fishing*	√
Research*	√
Recreational diving*	√
Dolphin watching*	√

އެޕެންޑިކްސް 12: ފީ ނެގުމުގެ އުސޫލުތައް

Activity	**Proposed Fee Methods**
Diving permit	A flexible fee as follows: • Dive operators • Safari vessels • Individual • Resorts • Guesthouses
Guided tours	Separate fees for: • Maldivians • Non-Maldivians

Fee exemptions will be made for the following parties:

1. Students and teachers visiting the PA for educational purposes
2. Individuals or parties visiting for official purposes under a special permission from the Council
3. Promotional purposes

Individuals or parties attending trainings or capacity development programs organized by the PA Management Unit.

އެޕެންޑިކްސް 13: ހިމާޔަތް ކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ދިރާސާ ކުރުމުގެ އުސޫލު

1. ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ދިރާސާ ކުރެވޭނީ ދޫކުރާ ހުއްދައެއްގެ ދަށުންނެވެ. ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުތަކުގައި ދިރާސާ ކުރުމަށް ހުއްދަ ދޫކުރާނީ އީ.ޕީ.އޭ އިންނެވެ. އަދި މި ހުއްދައަށް ޕީ.އޭ ގެ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމާ ގުޅުވިފައިވާ ނުވަތަ ވެބްސައިޓުން ލިބޭ ޑައުންލޯޑްކުރެވޭން އެދިވަޑައިގަންނަވާށެވެ.
2. އީ.ޕީ.އޭ އަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޕްރޮޕޯޒަލްގައިވާ މަޢުލޫމާތުތައް ބެލުމަށްފަހު ހުއްދަ ދޫކުރާނެއެވެ.
3. ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ކުރާ ހުރިހާ ދިރާސާތަކެއްވެސް ކުރަންވާނީ ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޒިންމާދާރުފަރާތާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.
4. ދިރާސާކުރާ ފަރާތްތަކުން ދިރާސާގެ ނަތީޖާތަކާއި ޝާއިޢުކުރާ ތަކެތި ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމާ ހިއްސާކުރުމަށް އެއްބަސްވާންވާނެއެވެ.
5. ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ކުރާ ދިރާސާތަކަށް 3،000 (ތިން ހާސް) ރުފިޔާގެ ފީއެއް ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

އެޕެންޑިކްސް 14: ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވުމުން ދޭނެ އަދަބުތައް

ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވުމުން ދޭނެ އަދަބުތައް	ނަންބަރު
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓްގެ ގަވާއިދުތަކާ، އުސޫލުތަކާ، ހުއްދައިގެ ޝަރުތުތަކާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތައް ވަގުތުން އެސަރަހައްދުން ނެރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.	1
ބޭނުންވާ ހުއްދަ ނެތި ޕާކް އަށް ވަންނަ ފަރާތްތަކަށް ފުރަތަމަ ފަހަރު 500 (ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. ތަކުރާރުކޮށް ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް، ކޮންމެ ޖޫރިމަނާއަކު އިތުރު 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާ އިތުރުކުރެވޭނެއެވެ.	2
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓްގެ ގަވާއިދުތަކާ، އުސޫލުތަކާ، ހުއްދައިގެ ޝަރުތުތަކާ ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ދޫކުރެވިފައިވާ ހުއްދައާއި ބާތިލުކޮށްލެވޭނެ ހަރަކާތްތަކުގެ، އެފަދަފަދަ ނުވަތަ ފަރާތަކަށް 8،000 (އަށްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	3
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އެއްވެސް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރއަކަށް ނުވަތަ ބިނާގެ ވެށިތަން އެއްވެސް ގޮތަކުން ގެއްލުން ދިނުމަކީ، ގެއްލުމުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 50،000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	4
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި އުޅޭ އެއްވެސް ދިރޭއެއްޗަކަށް އަނިޔާ ނުވަތަ ގެއްލުން ދިނުމަކީ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 10،000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	5
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން އެއްވެސް ގަސްގަހާގެހި އުފުރުން ނުވަތަ ދިރޭއެއްޗެއް ނަގައިގަތުން ނުވަތަ ގެއްލުން ދިނުމަކީ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 10،000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. އެޕެންޑިކްސް 11 ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ތަކެތި މިގޮތުން އިސްތިސްނާވާނެއެވެ.	6
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ނޫޅޭ ބައި ނުވަތަ އިންވޭސިވް އެއްވެސް ދިރޭ އެއްޗެއް ތަޢާރަފުކުރުމަކީ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 50،000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	7
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ކުނިއެޅިފިނަމަ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 50،000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	8
މި އެޕެންޑިކްސްގެ 1 އިން 8 އަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ގޮތެއްގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ދިމިފިނަމަ ނުވަތަ އެފަދަ އަމަލެއް ކޮށްފިނަމަ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން ގަވާއިދު (R-9/2011) ގެ ދަށުން އަދަބު ދެވޭނެއެވެ.	9
މި އެޕެންޑިކްސްގެ 1 އިން 8 އަށް ނުވަތަ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން ގަވާއިދު (R-9/2011) ގައި ބާރުނުލެވިފައިވާ، ގެއްލުމުގެ ނުވަތަ އަމަލެއް ކޮށްފިނަމަ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 10،000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	10

ޖަދުވަލު 15: ލ.ބޭދޫފިނޮޅު އާއި ވަށާފަރު ހިމާޔަތްކުރެވި ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމުގެ 10 އަހަރުގެ ޕްލޭން

Activities	**Responsible**	**Timeline (year)**									
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Objective 1: By 2025, an effective management plan will be implemented with a functioning management unit.											
Activity 1.1 Approve a management plan and sustainable financing plan for the PA	EPA										
Activity 1.2 Delegate management authority to LAC	EPA/ MoTE										
Activity 1.3 Establish PA Management Steering Committee	LAC										
Activity 1.4 Establish management unit and hire staff	LAC										
Activity 1.5 Develop Standard Operating Procedures (SOP) for PA	PA management unit (council)										
Activity 1.6 Conduct general capacity building trainings for staff	MoTE/ LAC/ EPA										
Activity 1.7 Conduct ranger training	MoTE/ EPA										
Activity 1.8 Develop PA website and social media platforms	PA management unit (council)										
Activity 1.9 Prepare and disseminate information on social, cultural, ecological and economic benefits of PAs to local community and visitors	PA management unit (council)										
Activity 1.10 Develop Limits of Acceptable Change (LAC) for the PA	PA management unit (council)										
Activity 1.11 PA use compliance monitoring	PA management unit (council)										
Activity 1.12 Develop management effectiveness monitoring protocols	PA management unit (council)										
Activity 1.13 Implement visitor activities management and monitoring	PA management unit (council)										
Activity 1.14 Conduct periodic management effectiveness monitoring	MoTE										
Activity 1.14 Review management plan	MoTE										

Objective 2: By the end of 2028, the current levels of turtles, sharks, rays, seabirds and other globally endangered species, and general biodiversity within the PA are maintained or improved.											
Activity 2.1 Develop and implement monitoring plan	PA management unit (council)										
Activity 2.2 Procure equipment for ecological monitoring	LAC										
Activity 2.3 Conduct a training on ecological monitoring for relevant staff	MoTE/ EPA										
Activity 2.4 Continue periodic ecological monitoring of the PA	PA management unit (council)										
Activity 2.5 Disseminate information on health of the PA	PA management unit (council)										
Objective 3: By the end of 2028, By the end of 2028, understand the current levels of tourism and fishery use, and develop and implement appropriate guidelines for sustainable practices.											
Activity 3.1 Measure baseline level of community understanding of PA values	PA management unit (council)										
Activity 3.2 Continue periodic KAP assessment	PA management unit (council)										
Activity 3.3 Develop a procedure for monitoring user activities within PA	PA management unit (council)										
Activity 3.4 Monitor and collect data on diving, fishery and travel activity within PA	PA management unit (council)										
Activity 3.5 Develop and implement guidelines for user activities within PA	PA management unit (council)										

Management Plan Annex: Financial Plan

Laamu Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du and Laamu Bodu Finolhu and Vadinolhu Kandu Olhi Area Management Plan

28th April 2025

Proposed by

Ministry of Tourism and Environment

Prepared by

Water Solutions Pvt Ltd

Contents

Executive Summary

This financial plan has been prepared for both the L. Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Area and L. Bodu Finolhu and Vadinolhu Kan'du Olhu Area, as these Protected Areas (PAs) will be managed by the Laamu Atoll Council (LAC). These areas have been declared as a Protected Areas on 23rd December 2021 under the Law no 4/93 (Environment Protection and Preservation Act). The PAs are mainly protected for its significant biodiversity. In alignment with Clause 12 of the Regulation no 2018/R-78 (Protected Areas Regulation), this financial plan is a key component of the management plan, developed to support sustainable use and effective management of the PA.

The management framework proposes a co-management governance regime involving the Ministry of Tourism and Environment (MoTE), the Environmental Protection Agency (EPA), and the Laamu Atoll Council (LAC). The LAC will establish a PA Management Unit within the Council to implement the management plan.

Through careful allocation of financial resources and the establishment of a **comprehensive** governance framework, this plan aims to protect the ecological and social values of the PAs while providing long-term benefits to the local community and promoting sustainable use.

Introduction

In alignment with Clause 12 of the Regulation no 2018/R-78 (Protected Areas Regulation), this financial plan is a key component of the management plan, developed to ensure sustainable use and effective management of L. Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Area and L. Bodu Finolhu and Vadinolhu Kan'du Olhu Area. These areas have been designated as Protected Areas on 23rd December 2021 under the Environment Protection and Preservation Act (4/93). These PAs are mainly protected for its significant biodiversity and social significance for the local community.

The vision of the L. Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Area is "to effectively manage Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Protected Area for maintaining a healthy ecosystem to protect globally and locally significant and threatened species".

The vision of the L. Bodu Finolhu and Vadinolhu Kan'du Olhu Area is "to effectively manage Bodu Finolhu and Vadinolhu Kandu Olhu Protected Area as a habitat for globally and locally significant and threatened species, while ensuring a sustainable and harmonious relationship with ocean-users"

This report presents financial plan to sustainably implement the proposed management plan for L. Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Area and L. Bodu Finolhu and Vadinolhu Kan'du Olhu Area. The objective of this financial plan is to address the resources required to establish effective management, support infrastructure, and ensure ongoing conservation and sustainable use practices. Key areas of focus include funding for management unit establishment, infrastructure development, ecological monitoring and visitor management. Additionally, the plan is designed with the goal of developing revenue-generating services within the PAs, thereby supporting ongoing operations and potentially yielding profits that can be reinvested into further conservation and management efforts. This report provides a detailed breakdown of the initial investment, operating costs, revenue break-up and cash flow for the PAs.

Description of Financial Plan

Initial Investment

Since both L. Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Area and L. Bodu Finolhu and Vadinolhu Kan'du Olhu Area are ocean areas, no structures will be built. The exception is Vadinolhu, a small uninhabited island, where information boards and lifeguard equipment are planned. The primary investment for these PAs is transportation, as a speedboat is necessary for monitoring and activities for revenue generation. It is recommended to seek external funding/ grant opportunities, such as Green Funds, to support initial investments required for effective management.

The initial cost sheet includes fixed assets (physical structures), vessels, vehicles, management office, and miscellaneous items. Preliminary expenses cover bank accounts, stationery, and compliances. A comprehensive breakdown of the initial investment is provided in Annex A: Initial investment

Operating Costs

To effectively achieve the objectives of this management plan, the financial plan identifies the essential resources, staffing, and assets required. Operating costs include staff cost and activities cost. Office cost for this PA is not included as there is no visitor centre. Staff costs are estimated for 3 staff members; a senior ranger as a boat captain and two rangers. The combined monthly staffing costs for these roles are estimated to be around 44,900 MVR, which includes salaries, benefits, and any associated allowances. Activity costs include staff training, educational initiatives to raise community and visitor awareness, and marketing efforts to promote sustainable tourism. Insurance costs include insurance for both the boat as well as divers' insurance. The details of operating costs are outlined in Annex B: Operating costs

Revenue Break-up

The current product offerings at L. Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Area and L. Bodu Finolhu and Vadinolhu Kan'du Olhu Area mainly include diving, as both areas are channels. Visitors can pay a fee to dive and explore these marine areas, observing a variety of species. This experience can be offered as a package deal, including guided tours with transfers and dive equipment provided.

Revenue is expected to grow by 10% every two years. A comprehensive breakdown of revenue sources for this PA is presented in Annex C: Revenue break-up

Cash Flow

The cash flow sheet shows a net negative cash flow over the first 8 years of operation, with a positive cash flow starting from year 0, assuming that the initial investment will be covered through external funding/ grants. This positive cash flow indicates that after an initial loss period, after covering operating expenses and management costs, the revenue streams of the PA, including visitor fees and services are sufficient to sustain ongoing operations. A detailed cash flow table for the PA is provided in Annex D: Cash flow.

Risk Management

This financial plan also incorporates a comprehensive risk management strategy to address potential financial and operational challenges that could impact the effective management of this PA. Key risks include fluctuations in funding sources, unexpected maintenance costs, environmental degradation, and changes in visitor numbers. To mitigate these risks, it is important to have multiple funding sources and regularly review financial performance to adapt to changing circumstances. Additionally, periodic ecological assessments and visitor impact studies will be conducted to address any environmental or operational concerns.

Monitoring and Evaluation

The financial plan should be monitored and evaluated along with the management plan. Refer to Section 12 of the L. Gaadhoo-Hithadhoo Kan'du Area and L. Bodu Finolhu and Vadinolhu Kan'du Olhu Area Management Plans.

Annex A: Initial investment

Information board numbers account for placing them on local island harbors to raise awareness of the PAs.

Initial Investment		
		Total Cost
Fixed assets		
PA infrastructure		77,000.00
Visitor/research centre	-	
Viewing platform		
Watch tower x2	-	
Public Toilets	-	
Waste collection point (Bins) x3	-	
Bicycle stand x3	-	
Parking area	-	
Canoe storage	-	
Access gate	-	
Information board stand x12	72,000.00	
Picnic area x2		
Life guard equipment x2	5,000.00	
Security camera x4	-	
Open shower (muslim shower) x2	-	
Vendor's Stand	-	
Seating x5	-	
Vessels and vehicles		1,600,000.00
Speedboat	1,400,000.00	
Marine buoy	200,000.00	
Dingy		
Motor cycle		
Pickup		
PA Management Office		599,000.00
Office setup/renovation	-	
Rent Deposit		
Furniture	60,000.00	
Equipment (PC, printers, etc)	80,000.00	
Equipment (Dive Gear)	140000	
Equipment (Compressor)	250,000.00	
Equipment (Ecological survey)	69,000.00	
Miscellaneous Fixed Assets		77,500.00
Network connections	2,500.00	
miscellaneous speedboat setup fees	75,000.00	
Total Fixed Assests		2,353,500.00
Preliminary expenses		7,000.00
Bank accounts	5,000.00	
Satutory compliance	2,000.00	
Insurance	-	
Total initial investment	MVR	2,360,500.00

Annex B: Operating costs

Operating Cost														
No.	Description		Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	YR 2024
1	Office Cost	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50,000	50,000
2	Staff Cost	-	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	538,800
3	Activities Cost	-	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	14,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	58,000
4	Insurance Cost													25,000	25,000
	Total Operating Costs		48,900	48,900	48,900	48,900	48,900	48,900	58,900	48,900	48,900	48,900	48,900	123,900	671,800

Office Cost															
No.	Description	Rate	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	YR 2024
1	Rent														-
2	Communication (internet, phone, etc)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Utilities (eleticity, water, etc)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Conveyance (local transport)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Meeting Cost (petty cash)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Office Supplies (stationary, etc)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Compliance	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Maintenance (Speedboat)													50,000	50,000
	Total Office Cost	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50,000	50,000

Staff Cost															
No.	Description	Rate	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	YR 2024
1	Ranger Snr. / Captain	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	240,000
2	Ranger	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	149,400
3	Ranger	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	12,450	149,400
															-
															-
	Total annual salary		44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	44,900	538,800

Activities Cost															
No.	Description	Rate	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	YR 2024
1	Training	10,000	10,000						10,000						20,000
2	Education, Awareness and Outreach	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	24,000
3	Marketing	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	24,000
	Total Activities Cost		14,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	14,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	68,000

Annex C: Revenue break-up

Revenue						
No.	Description	Cost (MVR)	Overhead (fixed and variable)	Total (MVR)	Margin 25%	Price (MVR)
	Revenue					
1	Entry fee - Dive	100.00	-	100.00	-	100.00
2	Entry fee (Non-Mv) - Dive	200.00	-	200.00	-	200.00
3	Dive fee, Guest House, per year	26,000.00	-	26,000.00	-	26,000.00
4	Dive fee, Resort/Safari, per year	70,000.00	-	70,000.00	-	70,000.00
5	Dive fee, Guest House, per month	3,000.00	-	3,000.00	-	3,000.00
6	Dive fee, Resort/Safari, per month	6,500.00	-	6,500.00	-	6,500.00
7	Dive fee, Guest House, per day	350.00	-	350.00	-	350.00
8	Dive fee, resort/safari, per day	500.00	-	500.00	-	500.00
9	Guided tours	2,500.00	-	2,500.00	-	2,500.00
10	Guided tours (Non-Mv)	3,500.00	-	3,500.00	-	3,500.00
11	Commercial Research License	3,000.00	-	3,000.00	-	3,000.00

Estimated revenues from aforementioned fees are given below in MVR.

Assumptions	Nos	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10
	100	10,000.00	10,000.00	11,000.00	11,000.00	12,100.00	12,100.00	13,310.00	13,310.00	14,641.00	14,641.00
	250	50,000.00	50,000.00	55,000.00	55,000.00	60,500.00	60,500.00	66,550.00	83,187.50	91,506.25	91,506.25
	1	26,000.00	26,000.00	28,600.00	28,600.00	31,460.00	31,460.00	34,606.00	43,257.50	47,583.25	47,583.25
	1	70,000.00	70,000.00	77,000.00	77,000.00	84,700.00	84,700.00	93,170.00	116,462.50	128,108.75	128,108.75
	4	12,000.00	12,000.00	13,200.00	13,200.00	14,520.00	14,520.00	15,972.00	19,965.00	21,961.50	21,961.50
	4	26,000.00	26,000.00	28,600.00	28,600.00	31,460.00	31,460.00	34,606.00	43,257.50	47,583.25	47,583.25
	150	52,500.00	52,500.00	57,750.00	57,750.00	63,525.00	63,525.00	69,877.50	87,346.88	96,081.56	96,081.56
	200	100,000.00	100,000.00	110,000.00	110,000.00	121,000.00	121,000.00	133,100.00	166,375.00	183,012.50	183,012.50
1 per week	52	130,000.00	130,000.00	143,000.00	143,000.00	157,300.00	157,300.00	173,030.00	157,300.00	173,030.00	173,030.00
1 per week	52	182,000.00	182,000.00	200,200.00	200,200.00	220,220.00	220,220.00	242,242.00	220,220.00	242,242.00	242,242.00
	4	12,000.00	12,000.00	13,200.00	13,200.00	14,520.00	14,520.00	15,972.00	14,520.00	15,972.00	15,972.00
	2,304	670,500.00	670,500.00	737,550.00	737,550.00	811,305.00	811,305.00	892,435.50	965,201.88	1,061,722.06	1,061,722.06

Annex D: Cash flow

Cash Flow										
Details	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10
Income										
Revenue	670,500	670,500	737,550	737,550	811,305	811,305	892,436	965,202	1,061,722	1,061,722
Bal from Previous Quarte	-	(1,300)	(34,940)	(35,487)	(71,689)	(71,573)	(110,767)	(110,106)	(80,016)	1,088
Total Income	670,500	669,200	702,610	702,063	739,616	739,732	781,668	855,096	981,706	1,062,810
Expenses										
Initial Investment	-									
Office Cost	50,000	52,500	55,125	57,881	60,775	63,814	67,005	70,355	73,873	77,566
Staff Cost	538,800	565,740	594,027	623,728	654,915	687,661	722,044	758,146	796,053	835,856
Insurance Cost	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000
Activity Cost	58,000	60,900	63,945	67,142	70,499	74,024	77,726	81,612	85,692	89,977
Total Expenses	671,800	704,140	738,097	773,752	811,189	850,499	891,774	935,113	980,618	1,028,399
Net Cash	(1,300)	(34,940)	(35,487)	(71,689)	(71,573)	(110,767)	(110,106)	(80,016)	1,088	34,411